

LV

2015. gada

darbības pārskats

EIROPAS
REVĪZIJAS
PALĀTA

EIROPAS REVĪZIJAS PALĀTA
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxembourg
LUXEMBOURG

Tālrunis +352 4398-1
Tīmekļa vietne: eca.europa.eu
Uzziņām: eca.europa.eu/lv/Pages/ContactForm.aspx
Twitter: @EUAuditorsECA

Plašāka informācija par Eiropas Savienību ir pieejama
portālā *Europa* (<http://europa.eu>).

Luksemburga: Eiropas Savienības Publikāciju birojs, 2016. gads

Print	ISBN 978-92-872-4081-1	ISSN 1831-1288	doi:10.2865/1329	QJ-AA-16-001-LV-C
PDF	ISBN 978-92-872-4130-6	ISSN 2315-3989	doi:10.2865/005051	QJ-AA-16-001-LV-N
Epub	ISBN 978-92-872-4131-3	ISSN 2315-3989	doi:10.2865/3259	QJ-AA-16-001-LV-E

© Eiropas Savienība, 2016. gads
Reproducēšana ir atļauta, ja tiek norādīts avots.

Eiropas Revīzijas palāta

ES FINANŠU SARDZĒ

Kas mēs esam

Eiropas Revīzijas palāta ir neatkarīga Eiropas Savienības ārējās revīzijas iestāde un atrodas Luksemburgā. Palātā ir 28 locekļi, pa vienam no katras ES dalībvalsts. Palātā strādā aptuveni 900 revidentu un administratīvo darbinieku no visām ES dalībvalstīm. Kopš Palātas izveides 1977. gadā mūsu darbs ir bijis vērsts uz to, lai pilnveidotu ES finanšu pārvaldību un uzskaiti.

Ar ko mēs nodarbojamies

Mēs pārbaudām, vai ES līdzekļi ir pareizi uzskaitīti, iekasēti un izlietoti saskaņā ar attiecīgajiem noteikumiem un tiesību aktiem un vai ir panākta ieguldīto līdzekļu atdeve. Mēs brīdinām par riskiem, apliecinām ticamību un sniedzam norādījumus ES politikas veidotājiem par to, kā uzlabot publisko finanšu pārvaldību un nodrošināt ES iedzīvotāju informētību par to, kā viņu nauda tiek izlietota. Mūsu darbs revīzijas un citās jomās sekmē Eiropas Savienības demokrātisko leģitimitāti un ilgtspēju.

ERP telpas Luksemburgā.

Lappuse

2	Eiropas Revīzijas palāta
4	Priekšsēdētāja ievadvārdi
5	Īsumā par 2015. gadu
5	Mūsu darbība
5	Mūsu pārvaldība
6–40	Mūsu darbība
6–9	Revīzijas darbs
10–13	Gada pārskati
14	Īpašie gada ziņojumi
15–33	Īpašie ziņojumi
34	Atzinumi
35–36	Augsta līmeņa pasākumi un konferences
37–38	Attiecības ar ieinteresētajām personām
39–40	Sadarbība ar augstākajām revīzijas iestādēm
41–49	Mūsu pārvaldība
41–42	ERP kolēģija
43–45	ERP stratēģija 2013.–2017. gadam
46–49	Darbības rezultātu novērtēšana
50–59	Atbalsts revīzijai
50–53	Cilvēkresursi
53–55	Atbalsta dienesti
56–57	Finanšu informācija
58–59	Revīzija un pārskatatbildība
60	Pilnvarotā kredītrikotāja paziņojums

Godātais lasītāj!

Mūsu 2015. gada darbības pārskats attiecas uz gadu, kad Eiropas Savienība atkal sastapās ar lieliem izaicinājumiem un kad tās pārvaldība, politikas virzieni un finanšu vadība piedzīvoja nozīmīgu attīstību, tostarp Eiropas Stratēģisko investīciju fonda (ESIF) un eurozonas bankām paredzētā vienotā noregulējuma mehānisma izveidi. Šie un citi attīstības pavērsieni mūsu iestādei uzliek jaunus revīzijas pienākumus.

2015. gadā mēs turpinājam revidēt ES iestāžu un citu struktūru darbības, kā arī visus ES līdzekļus, ko saņēma dalībvalstis, trešās valstis, starptautiskās organizācijas un citas personas. Saskaņā ar Līgumā noteiktajiem pienākumiem mēs sagatavojām gada pārskatus par ES budžetu un Eiropas attīstības fondiem, kā arī īpašos gada ziņojumus par vairāk nekā 50 ES aģentūru un citu struktūru pārskatiem. Mēs arī sagatavojām 25 īpašos ziņojumus par plašu jautājumu spektru, un to rezultāti ir apkopoti šajā dokumentā. Īpaši akcentējam divus no tiem: viens attiecas uz emisijas kvotu tirdzniecības sistēmu, un tas liecina, ka mūsu darbs neaprobežojas ar finanšu jautājumiem vien, bet otrs – jaunajā finanšu un ekonomikas pārvaldībai veltīto īpašo ziņojumu grupā – uz finanšu palīdzību

grūtībās nonākušām valstīm. Turklāt šā gada laikā esam snieguši astoņus atzinumus par jauniem vai pārskatītiem ES tiesību aktiem, kuriem ir nozīmīga finanšu ietekme, tostarp atzinumu par regulu, ar ko izveido ESIF.

Lai panāktu uzlabojumus, mūsu darbā ļoti svarīgi ir arī paziņot gūtās atziņas visām ieinteresētajām personām ES un valstu līmenī. Šā gada laikā mēs vēl vairāk uzlabojām sadarbību ar Eiropas Parlamentu un Eiropas Savienības Padomi – saviem galvenajiem partneriem ES pārskatītā atbildības nodrošināšanā. Ar savu revīziju rezultātiem mēs iepazīstinājam lielāku skaitu specializēto komiteju, un turpmākā revīzijas darba plānošanā ņemam vērā to paustās bažas. Turklāt Palātas locekļi devās augsta līmeņa apmeklējumos uz dalībvalstīm, lai stiprinātu partnerību ar valstu iestādēm, parlamentiem un revīzijas iestādēm. 2015. gadā mēs sarīkojām divas nozīmīgas konferences: viena bija veltīta ES energoapgādes drošībai (tā notika Briselē), un otra (Luksemburgā) – attīstības palīdzības nākotnei saistībā ar jauno ANO ilgtspējīgas attīstības mērķu pieņemšanu.

Mēs sagatavojām arī būtisku iekšēju reformu, lai mūsu iestāde labāk atbilstu pastāvīgajai Eiropas Savienības attīstībai. Šajā ziņojumā aprakstītas dažas no īstenotajām svarīgajām pārmaiņām, kas skar mūsu attiecības ar ieinteresētajām personām, mūsu revīzijas un mūsu resursus. Ziņojumā sniegta arī pamatinformācija par personāla vadību, finansēm un darbības rezultātiem iepriekšējā gadā, kā arī par Palātas iekšējo un ārējo revīziju rezultātiem un nesenāko ikgadējo budžeta izpildes apstiprināšanas procedūru.

Ceru, ka šajā ziņojumā atradīsiet noderīgu un interesantu atskaiti par darbībām, ko Palāta 2015. gadā īstenoja, lai pildītu savu pamatuzdevumu – uzlabot ES finanšu pārvaldību, sekmēt pārskatatbildību un pārredzamību un aizsargāt ES iedzīvotāju finanšu intereses.

Priekšsēdētājs
Vítor Manuel da Silva Caldeira

Mūsu darbība

- **Gada pārskati** par ES budžetu un par Eiropas attīstības fondiem 2014. finanšu gadā. Tos galvenokārt veido revīzijas atzinumi jeb ticamības deklarācijas un rezultātu apkopojums.
- **52 īpašie gada ziņojumi**, kuros sniegti Palātas finanšu revīzijas atzinumi par katru no dažādajām visā Savienībā izvietotajām ES aģentūrām un struktūrām, un divi kopsavilkuma ziņojumi.
- **25 īpašie ziņojumi** par konkrētiem pārvaldības jautājumiem un budžeta jomām, piemēram, emisijas kvotu tirdzniecības sistēmu, jauniešu nodarbinātības programmām un palīdzību finanšu krīzes laikā.
- **Astoņi atzinumi** par jauniem vai pārskatītiem ES tiesību aktiem un citiem lēmumiem, kas ietekmē finanšu pārvaldību, sākot no priekšlikuma regulai par Eiropas Stratēģisko ieguldījumu fondu līdz grozījumiem regulā par Vienotā neregulējuma valdi.
- **Sanāksmes, semināri un konferences, kurās piedalījās ieinteresētās personas, tostarp divas augsta līmeņa konferences par ES pārskatatbildību:** viena par energoapgādes drošību un otra par attīstības palīdzības nākotni.

Mūsu pārvaldība

- Palāta īstenoja **iekšēju reformu**, kuras mērķis bija racionalizēt mūsu revīzijas un ziņošanas procesus un panākt lielāku elastību resursu pārvaldībā.
- Esam nozīmīgi puvirzījušies uz priekšu saistībā ar **informācijas sistēmu** integrēšanu revīzijas pārvaldībai un dokumentēšanai, un mūsu uzmanības centrā bija ar revīziju saistītas informācijas pieejamība mobilajās ierīcēs.
- Palātai ir pievienojusies **jauna locekle** no Dānijas – *Bettina Jakobsen*.
- Mēs turpinām īstenot **vienlīdzīgu iespēju politiku** darbā pieņemšanā un cilvēkresursu pārvaldībā.

Revīzijas darbs

Palātas revīzijas ziņojumi un atzinumi ir būtisks elements ES pārskatatbildības ķēdē, jo tos izmanto atskaitēi – it īpaši ikgadējā budžeta izpildes apstiprināšanas procedūrā – tie, kuri atbild par ES budžeta pārvaldību. Galvenokārt tā ir Eiropas Komisija, bet tie ir noderīgi arī citām ES iestādēm un struktūrām. Arī dalībvalstīm ir liela nozīme dalītas pārvaldības jomās, kā lauksaimniecība un kohēzija.

Palātas darba rezultātus var iedalīt trīs galvenajās grupās:

- **gada pārskati**, kuros galvenokārt aprakstīti finanšu un atbildības revīziju darba rezultāti saistībā ar Eiropas Savienības budžetu un Eiropas attīstības fondiem (EAF) un iekļauti arī budžeta pārvaldības un ar budžetu sasniegto rezultātu aspekti. Papildus tam atsevišķi publicē **īpašos gada ziņojumus** par ES aģentūrām, decentralizētajām struktūrām un kopuzņēmumiem;
- **īpašie ziņojumi** atspoguļo atlasītu lietderības un atbildības revīziju rezultātus konkrētās izdevumu vai politikas jomās vai arī budžeta vai pārvaldības jautājumus;
- **atzinumi** par jauniem vai atjauninātiem tiesību aktiem, kam ir ietekme uz finanšu pārvaldību, un citi dokumenti, kuriem pamatā ir kāda jautājuma izskatīšana, kas veikta vai nu pēc kādas iestādes lūguma, vai pēc ERP pašas iniciatīvas.

Palātas mērķis ir pārvaldīt savus resursus tā, lai nodrošinātu pienācīgu līdzsvaru starp mūsu dažādajām darbībām, vienlaikus sasniedzot stabilus rezultātus un

aptverot dažādās ES budžeta jomas. 2015. gadā ievērojama daļa resursu bija novirzīta ikgadējo ticamības deklarāciju gatavošanai; tās ir iekļautas mūsu gada pārskatos. Darbs saistībā ar ticamības deklarāciju ietver divus aspektus, par kuriem Līgumā par Eiropas Savienības darbību prasīts sniegt atzinumu katru gadu: tie ir pārskatu ticamība un tiem pakārtoto darījumu likumība un pareizība. Ja iespējams, mēs ņemam vērā citu revidentu darba rezultātus – sk. iedaļu par revīziju ES aģentūrās (14. lpp.) –, kā arī vadības apliecinājumus Komisijas ģenerāldirektoru gada darbības pārskatu veidā.

Papildus tiesību aktos noteiktajām revīzijām mēs izraugāmies konkrētas izdevumu vai politikas jomas, pamatojoties uz tādiem kritērijiem kā pārkāpumu risks vai slikti darbības rezultāti, uzlabojumu iespējas vai sabiedrības interese. Šīs tēmas mēs atlasām pilnīgi neatkarīgi, tomēr ņemot vērā ieinteresēto personu viedokli. 2015. gadā mēs sagatavojām 25 īpašos ziņojumus, kas galvenokārt bija mūsu lietderības revīziju darba rezultāts. Šajā pārskatā ir sniegts to kopsavilkums (15.–33. lpp.) atbilstoši kategorijām daudzgadu finanšu shēmā (DFS), kas ir ES septiņu gadu budžets 2014.–2020. gadam.

Palātu arī lūdza sniegt atzinumus par jauniem vai atjauninātiem tiesību aktiem ar finanšu ietekmi. 2015. gadā mēs sagatavojām astoņus atzinumus par jaunu vai grozītu noteikumu un regulu priekšlikumiem (34. lpp.). Lai ilustrētu gan tēmu, gan mūsu atzinumu ietekmi, šajā pārskatā plašāk esam aprakstījuši savu atzinumu par ESIF.

Visi mūsu revīzijas pārskati, ziņojumi un atzinumi ir pieejami Palātas tīmekļa vietnē (eca.europa.eu).

Revīzijas pārskati, ziņojumi un atzinumi 2013.–2015. gadā

- Gada pārskati
- Īpašie gada ziņojumi
- Īpašie ziņojumi
- Atzinumi un citi dokumenti

* Astoņi atzinumi un divi kopsavilkuma ziņojumi par ES aģentūrām un kopuzņēmumiem.

Revīzijas apmeklējumi 2015. gadā

Kaut arī lielākā daļa revīzijas darba notiek mūsu telpās Luksemburgā, revidenti apmeklē arī dalībvalstu iestādes, citus ES līdzekļu saņēmējus Eiropas Savienībā un ārpus tās robežām, tostarp organizācijas, kas iesaistītas ES līdzekļu apsaimniekošanā, piemēram, Eiropas Investīciju bankas reģionālos birojus Kenijā un Ugandā, kā arī citas ES iestādes, aģentūras un struktūras. Šajos apmeklējumos mēs iegūstam tiešus revīzijas pierādījumus no tiem, kuri iesaistīti darbībās ar ES līdzekļiem, to pārvaldībā, iekasēšanā un izmaksāšanā, kā arī no galīgajiem saņēmējiem.

Revīzijas grupās parasti ir divi vai trīs revidenti, un revīzijas apmeklējumi ilgst no dažām dienām līdz pāris nedēļām. Revīzijas darba biežums un intensitāte atsevišķās dalībvalstīs un saņēmējvalstīs ir atkarīga no revīzijas veida un attiecīgā gadījumā no revidentu izveidotās darījumu izlases. Revīzijas apmeklējumu skaits tādējādi dažādās valstīs un gadu no gada var atšķirties. Revīzijas apmeklējumus Eiropas Savienības robežās bieži rīko saziņā ar attiecīgu dalībvalstu augstākajām revīzijas iestādēm.

2015. gadā Palātas revidenti pavadīja 4310 dienas revīzijās uz vietas – dalībvalstīs un ārpus ES – un ieguva pierādījumus gada pārskatu un atlasītu revīzijas uzdevumu vajadzībām (īpašajiem ziņojumiem). Turklāt diezgan daudz

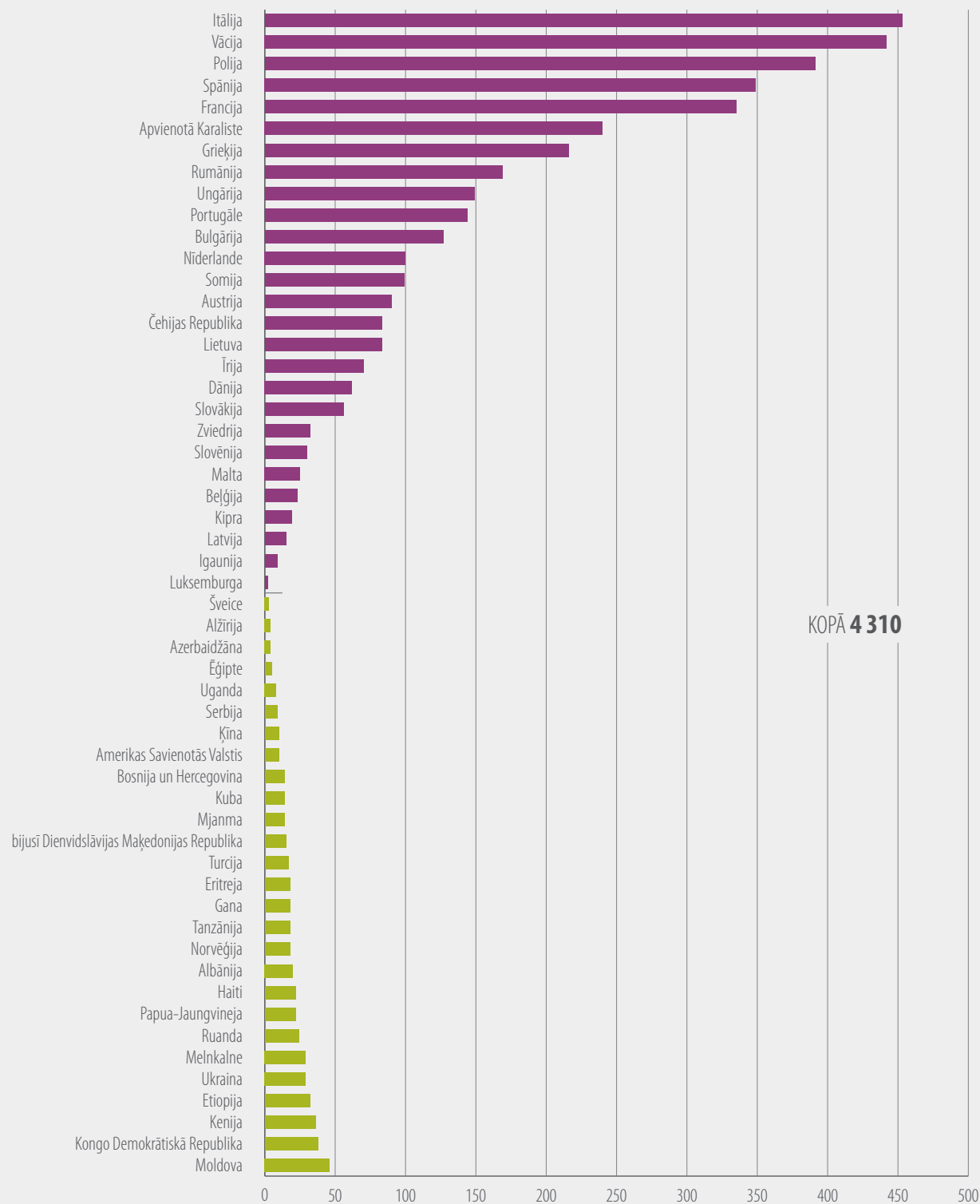
laika tika pavadīts ES iestādēs Briselē un Luksemburgā, kā arī decentralizētajās aģentūrās un struktūrās visā Eiropas Savienībā. Salīdzinājumā ar 2014. gadu revīzijās uz vietas mūsu revidenti pavadīja mazāku skaitu dienu. Tas saistīts ar efektīvāku revīzijas praksi un tehnoloģiju plašāku izmantošanu, piemēram, droša datu un dokumentu koplietošana, kā arī videokonferences.

Krāpšanas atklāšana

Mūsu revīzijas nav īpaši plānotas krāpšanas meklēšanai, tomēr mēs atklājam vairākus gadījumus, kad ir aizdomas par to, ka ir noticis pārkāpums vai krāpnieciska darbība. Palāta sadarbojas ar Eiropas Biroju krāpšanas apkarošanai (*OLAF*) cīņā pret krāpšanu, kas skar ES budžetu. Mēs pārsūtām *OLAF* visus gadījumus, kad ir aizdomas par krāpšanu, korupciju vai citu nelikumīgu darbību, kas skar ES finanšu intereses un ko mēs esam konstatējuši sava revīzijas darba gaitā. Pēc tam šos gadījumus pārbauda *OLAF*, kurš lemj par to, vai uzsākt izmeklēšanu, un vajadzības gadījumā sadarbojas ar dalībvalsts iestādēm. 2015. gadā mēs paziņojām *OLAF* 27 gadījumus, kad bija aizdomas par krāpšanu (2014. gadā – 16), kurus mēs konstatējām, strādājot pie 2014. un 2015. finanšu gada ticamības deklarācijām, kā arī citu revīzijas uzdevumu gaitā.

Dienu skaits revīzijās uz vietas 2015. gadā

2014. gada pārskati

Lielākā daļa Palātas finanšu un atbilstības revīziju darba 2015. gadā bija saistīta ar ES 2014. gada budžeta izpildi un ietvēra aptuveni 1200 darījumu pārbaudes visās izdevumu jomās. No šā darba izrietošais 2014. gada pārskats tika publicēts 2015. gada 10. novembrī, un ar to plaši tiek iepazīstinātas mūsu darba rezultātos ieinteresētās personas – Eiropas Parlaments un tā Budžeta kontroles komiteja, Eiropas Savienības Padome (Ekonomikas un finanšu padome), valstu parlamenti un valdības, kā arī plašsaziņas līdzekļi.

Palātas gada pārskata galvenais mērķis ir sniegt konstatējumus un secinājumus, kas palīdz Eiropas Parlamentam, Padomei un iedzīvotājiem novērtēt ES finanšu pārvaldības kvalitāti. 2014. gada pārskatā mēs sniedzām apliecinājumu par to, kā minētā gada laikā ir izlietoti ES līdzekļi, un akcentējām jomas, kurās ir vislielākais nepareizu izdevumu risks. Mēs arī analizējām kļūdu rašanās iemeslus un sniedzām noderīgus un izmaksu ziņā lietderīgus ieteikumus uzlabojumiem.

ES izdevumi 2014. gadā
sasniedza
**142,5 miljardus
EUR**
= gandrīz 300 EUR
uz katru iedzīvotāju

Palāta ir atjauninājusi savu 2014. gada pārskata struktūru tā, lai tas lasītājiem būtu vieglāk uztverams. Tagad nodaļu struktūra atbilst 2014.–2020. gada daudzgadu finanšu shēmas kategorijām. Pārskata galvenā daļa joprojām ir ticamības deklarācija, kurā Palāta sniedz atzinumu par to, kādā mērā ES gada pārskati ir ticami un kā ienākumu un izdevumu darījumi atbilst piemērojamajiem tiesību aktiem. Papildus tam ir sniegts īpašs izvērtējums par katru lielāko ES darbības jomu un plašāka informācija par budžeta un finanšu pārvaldību. Palāta ir arī iekļāvusi ziņas par rezultātiem, kas sasniegti ar ES budžetu, un par to, kā Komisija ziņo par savas darbības rezultātiem, it īpaši par virzību uz stratēģijas “Eiropa 2020” mērķu sasniegšanu.

ERP priekšsēdētājs Vitor Caldeira iepazīstina Eiropas Parlamentu ar 2014. gada pārskatu.

Galvenās 2014. gada pārskata atziņas

“ ERP aicina izstrādāt jaunu pieeju ES ieguldījumiem un izdevumiem ”

- ES 2014. gada pārskati tika pieņemti kā ticami.
- Ieņēmumi par 2014. gadu bija likumīgi un pareizi.
- Maksājumos par 2014. gadu bija būtisks kļūdu līmenis.

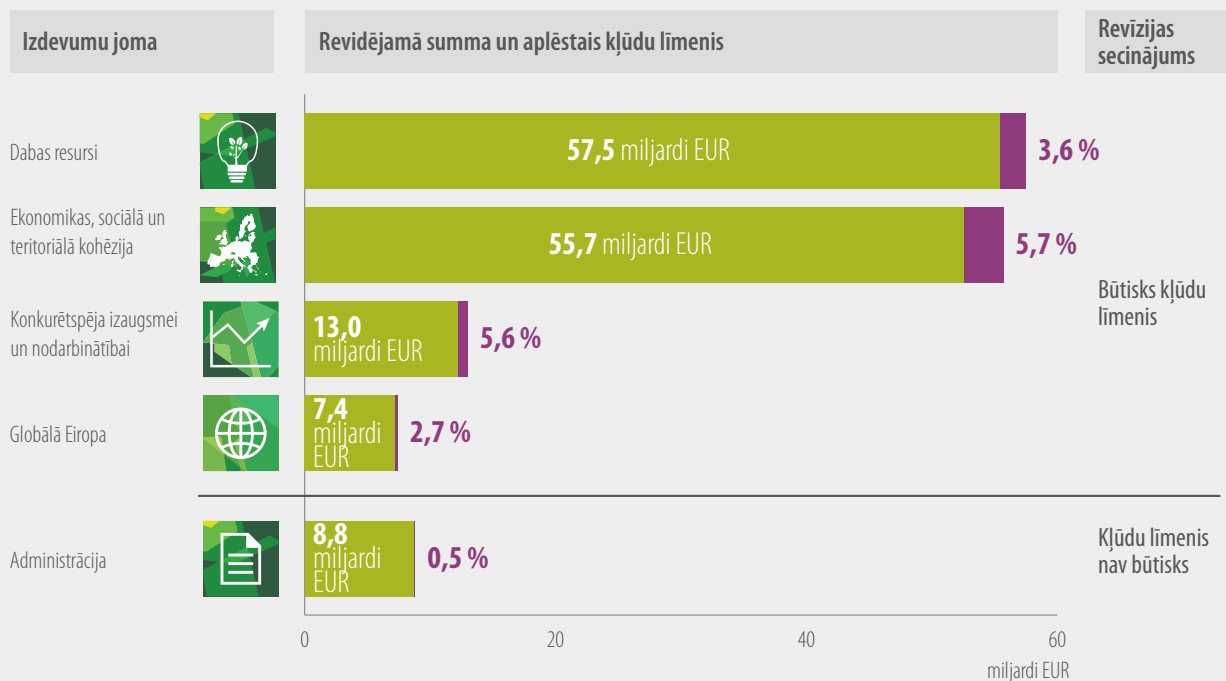
Secinājumi un ieteikumi

- ES pārskati par 2014. gadu bija pareizi sagatavoti saskaņā ar starptautiskajiem standartiem un sniedza **patiesu un objektīvu priekšstatu**. Tāpēc mēs atkārtoti varējām sniegt atzinumu bez iebildēm par to ticamību. Tomēr atzinums par maksājumu pareizību bija negatīvs.
- **Aplēstais kļūdu īpatsvars**, ar kuru mēra pārkāpumu līmeni, 2014. gada maksājumiem ir 4,4 %; tas ir tuvu 2013. gada īpatsvaram (4,5 %) un pastāvīgi turas virs 2 % būtiskuma robežas.
- **Tādu pašu aplēsto kļūdu līmeni** (4,6 %) mēs konstatējām jomās, ko dalīti pārvalda ar dalībvalstīm, un izdevumos, ko tieši pārvalda Komisija. Augstākais kļūdu līmenis bija apakš kategorijas “Ekonomikas, sociālā un teritoriālā kohēzija” (5,7 %) un apakš kategorijas “Konkurētspēja izaugsmei un nodarbinātībai” (5,6 %) izdevumos. Viszemākais aplēstais kļūdu līmenis bija administratīvajos izdevumos (0,5 %).
- Pastāv skaidra sakarība starp izdevumu veidiem un kļūdu līmeni. Aplēstais kļūdu līmenis **izmaksu atlīdzināšanas shēmās** (5,5 %), kurās ES atlīdzina attiecināmu darbību attiecināmas izmaksas, pamatojoties uz labuma guvēju iesniegtajām izmaksu deklarācijām, ir divreiz lielāks nekā maksājumtiesību programmās (2,7 %), kurās veic

maksājumus tad, ja ir ievēroti izvirzītie nosacījumi, nevis atlīdzina izdevumus.

- **Koriģējošiem pasākumiem**, ko īstenoja dalībvalstu iestādes un Komisija, bija pozitīva ietekme uz aplēsto kļūdu īpatsvaru. Ja nebūtu šo pasākumu, Palātas kopējais aplēstais kļūdu līmenis būtu bijis 5,5 %. Komisijas novērtējumu par risku un koriģējošo pasākumu ietekmi varētu uzlabot vēl vairāk.
- Ja Komisija, dalībvalstu iestādes vai neatkarīgie revidenti būtu izmantojušo visu tiem pieejamo informāciju, tie būtu varējuši **novērst vai atklāt un izlabot** nozīmīgu daļu kļūdu, pirms tās tika pieļautas.
- **Summas, kas jāizmaksā kārtējā gadā un turpmākajos gados**, joprojām ir ļoti lielas. Svarīgi, lai Komisija veiktu pasākumus šīs pastāvīgās problēmas risināšanai. Dažās dalībvalstīs neizmantoto līdzekļu uzkrājums veido ievērojamu daļu valdības kopējo izdevumu.
- Periodi, ko aptver desmit gadu **stratēģija “Eiropa 2020”** un ES septiņu gadu budžeta cikls (2007.–2013. g. un 2014.–2020. g.), nav saskaņoti. Dalībvalstis partnerības nolīgumos un programmās nepiešķir pienācīgu uzmanību stratēģijas “Eiropa 2020” mērķu sasniegšanai. Abas problēmas ierobežo Komisijas spēju uzraudzīt un ziņot par **ES budžeta darbības rezultātiem un tā ieguldījumu** stratēģijā “Eiropa 2020”.
- Drīzumā veicamā 2014.–2020. gada daudzgadu finanšu shēmas starpposma pārskatīšana ir ārkārtīgi būtiska ES izdevumu pārvaldībā. Ir svarīgi, lai Komisija pēc iespējas drīz **analizē jomas, kurās kļūdu līmenis pastāvīgi ir augsts**, un novērtē iespējas to samazināt, vienlaikus pievēršot lielāku uzmanību rezultātiem, kas jāsasniedz ar izdevumiem.

2014. gada darījumu pārbažu rezultāti ES izdevumu jomās

Tabula no 2014. gada ES revīzijas īsa apraksta, kas pieejams mūsu tīmekļa vietnē: eca.europa.eu/en/euauditinbrief-2014

Pārskats par Eiropas attīstības fondiem (EAF) 2014. gadā

- Ieņēmumos kļūdu nebija
- Maksājumos bija būtisks kļūdu līmenis

Ar EAF tiek sniegta Eiropas Savienības palīdzība attīstības sadarbībai Āfrikas, Karību jūras baseina un Klusā okeāna reģiona (ĀKK) valstīs un aizjūras zemēs un teritorijās (AZT). Šos fondus finansē dalībvalstis, un tos pārvalda Eiropas Komisija ārpus ES vispārējā budžeta, bet atsevišķus atbalsta veidus pārvalda Eiropas Investīciju banka (EIB).

Palāta konstatēja, ka EAF 2014. gada pārskati ir ticami. Fondu ieņēmumos kļūdu līmenis nebija būtisks, savukārt maksājumos aplēstais kļūdu īpatsvars bija 3,8 %. Tāpat kā iepriekšējos gados Palāta konstatēja nepilnības *ex ante*

pārbaudēs. Kļūdas, kas saistītas ar iepirkuma noteikumu neievērošanu un izdevumus apliecinošo dokumentu trūkumu, veidoja gandrīz divas trešdaļas no aplēstā kļūdu līmeņa.

Palātas pārskatu par EAF publicēja līdz ar gada pārskatu par ES budžetu, un tie ir pieejami mūsu tīmekļa vietnē (eca.europa.eu).

**EAF 2014. gada budžets =
3,1 miljards EUR**

Īpašie gada ziņojumi par 2014. gadu

Budžets visām ES aģentūrām, struktūrām un kopuzņēmumiem 2014. gadā bija aptuveni 4 miljardi EUR jeb apmēram 3 % no ES 2014. gada budžeta.

ES aģentūras, citas struktūras un kopuzņēmumi, kas ir izvietoti dažādās dalībvalstīs, veic konkrētus uzdevumus Eiropas Savienības vārdā. Tie aktīvi darbojas daudzās jomās, tādās kā drošība, drošums, veselība, pētniecība, finanses, migrācija un pārvadājumi. Katrai no šīm struktūrām ir savas pilnvaras, valde, direktors, personāls un budžets.

2015. gadā Palāta sagatavoja 52 īpašos gada ziņojumus par 2014. finanšu gadu. Šie ziņojumi aptvēra 41 ES decentralizēto aģentūru un izpildaģentūru un citas struktūras, astoņus Eiropas pētniecības kopuzņēmumus, Eiropas skolas, kopuzņēmumu *Galileo*, kura darbība tiek izbeigta, un komunikāciju infrastruktūru *Sisnet*. Papildus Palāta publicēja arī divus kopsavilkumus, kuros sniegts šīs jomas revīziju rezultātu apskats, – vienu par ES aģentūrām un citām struktūrām, bet otru par kopuzņēmumiem. Ar šiem ziņojumiem Palāta iepazīstināja Eiropas Parlamenta priekšsēdētāju un Parlamenta Budžeta kontroles komiteju, Vispārējo lietu padomi un Padomes Budžeta komiteju.

2014. gadā pirmo reizi gada pārskatus katrai no 33 ES decentralizētajām aģentūrām un citām struktūrām neatkarīgā revīzijā pārbaudīja privāta revidentu sabiedrība. Sagatavojot savus atzinumus par šiem pārskatiem, Palāta ņēma vērā minēto revīzijas darbu un revidēto vienību

rīcību saistībā ar revidenta konstatējumiem. Pārējo aģentūru un kopuzņēmumu gada pārskatus pilnībā revidēja Palāta.

Palāta konstatēja, ka visas aģentūras, pārējās struktūras un kopuzņēmumi ir sagatavojuši ticamus pārskatus par 2014. gadu. To darījumi bija likumīgi un pareizi, izņemot kopuzņēmumiem *Artemis* (iegultās datorsistēmas), *ENIAC* (nanoelektronika) un *ECSEL* (elektroniskie komponenti un sistēmas). Tā kā no *Artemis* un *ENIAC ex post* revīzijas stratēģijām pietiekamu ticamību nevarēja iegūt, par šo kopuzņēmumu pārskatiem tika formulēts atzinums ar iebildēm, tas pats attiecas arī uz *ECSEL*. Kopumā, atsaucoties uz Palātas iepriekšējo gadu komentāriem, aģentūras ar koriģējošiem pasākumiem ir pilnveidojušas savas procedūras. Palātas īpašie gada ziņojumi un abi kopsavilkuma ziņojumi par 2014. gada revīziju rezultātiem aģentūrās, citās struktūrās un kopuzņēmumos ir pieejami tīmekļa vietnē (eca.europa.eu).

52 īpašie gada ziņojumi par ES aģentūrām, citām struktūrām un kopuzņēmumiem, kas atrodas visā ES

Europol centrālais birojs Hāgā, Nīderlandē.

2015. gadā sagatavotie īpašie ziņojumi

Papildus gada pārskatiem un īpašajiem gada ziņojumiem Palāta visa gada gaitā publicē arī īpašos ziņojumus pēc lietderības un atbilstības revīzijām konkrētās budžeta jomās vai pārvaldības jautājumos pēc savas izvēles. Palāta izraugās un plāno šos revīzijas uzdevumus tā, lai tiem būtu maksimāla ietekme, tādējādi pēc iespējas labāk izmantojot savus resursus. Palātas lietderības revīzijas bieži aptver vairākus finanšu gadus, un, tā kā šo revīziju

tēmas ir sarežģītas, revīzijas pabeigšanai vajadzīgais laiks var pārsniegt gadu.

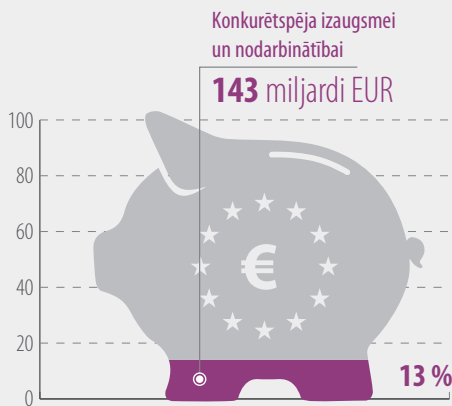
2015. gadā Palātas īpašo ziņojumu uzmanības centrā bija jautājumi, kas saistīti ar vispārējiem ES mērķiem radīt pievienoto vērtību un panākt izaugsmi, kā arī reaģēt uz pasaules mēroga problēmām, tostarp publisko finanšu ilgtspēju, vidi un klimata pārmaiņām.

Īsi kopsavilkumi par visiem 2015. gadā publicētajiem 25 ziņojumiem ir sniegti pie attiecīgās DFS kategorijas.

Izraudzīto lietderības vai atbilstības revīzijas uzdevumu galvenie posmi

Gudra un iekļaujoša izaugsme

Gudra un iekļaujoša izaugsme atbilst lielākajai ES budžeta izdevumu daļai un aptver divas jomas: **konkurētspēja izaugsmei un nodarbinātībai un ekonomiskā, sociālā un teritoriālā kohēzija.**

Konkurētspēja izaugsmei un nodarbinātībai ietver finansējumu Eiropas komunikāciju tīkliem enerģētikas, transporta un telekomunikāciju jomā, uzņēmumu attīstībai, pētniecībai un inovācijai, izglītībai un apmācībai, sociālajai politikai utt. 2014.–2020. gadā šai jomai ir plānoti izdevumi 143 miljardu EUR apmērā, un tas atbilst 13 % no kopējā ES budžeta šajā plānošanas periodā. Budžets 2015. gadam bija 15,7 miljardi EUR.

- Iekšzemes ūdensceļu transports Eiropā: modālais īpatsvars un kuģojamības apstākļi nav ievērojami uzlabojušies kopš 2001. gada (1/2015).** Revidenti novērtēja, vai no ES budžeta līdzfinansētie projekti ir efektīvi veicinājuši to, lai palielinātos modālais īpatsvars kravu pārvadājumiem pa iekšzemes ūdensceļiem un lai uzlabotos kuģojamības apstākļi, un vai ES iekšzemes ūdensceļu transporta stratēģijas bija saskanīgas un balstījās attiecīgā un visaptverošā analizē.

Revidenti secināja, ka panāktā virzība ir lēna, jo trūkumi nav novērsti. ES līdzfinansētie projekti nav īstenoti efektīvi, iekšzemes ūdensceļu transports kā alternatīva citam iekšzemes transportam nav pieaudzis, un nav uzlabojušies kuģojamības apstākļi. Neraugoties uz Komisijas noteikto prioritāti, dalībvalstis iekšzemes ūdensceļiem ir pievērsušas mazu uzmanību. Dalībvalstīm, kurās atrodas galvenie ūdens koridori, nebija saskanīgas vispārējās stratēģijas, un ES stratēģijās nebija pievērsti pietiekami liela uzmanības upju kopšanai un politikas un vides apsvērumiem. Dalībvalstīm jānosaka prioritāte iekšzemes ūdensceļu projektiem, kas visātrāk var sniegt vislielāko labumu, un Komisijai finansējums jānovirza projektiem, kuriem ir izstrādāti plāni nepilnību novēršanai.

ES iekšzemes ūdensceļu transporta projektiem 2007.–2013. gada periodā piešķīra 1,3 miljardus EUR no Eiropas transporta tīkla budžeta, Eiropas Reģionālās attīstības fonda un Kohēzijas fonda.

- **Vai ar ES finansiālo atbalstu tiek pienācīgi apmierinātas mikrouzņēmēju vajadzības (8/2015).** Palāta novērtēja, vai ar Eiropas Sociālā fonda (ESF) un Eiropas progresa mikrofinansēšanas instrumenta (EPMI) finansiālo atbalstu tika apmierinātas mikrouzņēmēju vajadzības.

Revidenti konstatēja nepilnības ESF finansiālā atbalsta plānošanā un izstrādē, kā arī pietiekamas un ticamas darbības rezultātu uzraudzības trūkumu. Ne Komisijai, ne dalībvalstīm nebija salīdzinošas informācijas par katras dalībvalsts un katra finansēšanas mehānisma administratīvajām izmaksām. Šie aspekti var negatīvi ietekmēt mikrouzņēmējiem sniegtā ES finansiālā atbalsta efektivitāti. Dalībvalstīm jāveic vajadzību novērtējumi, kad tās izstrādā finansēšanas instrumentus un gatavo darbības programmas, kurās ietverts ES finansiālais atbalsts mikrouzņēmumiem. Eiropas Komisijai ESF finanšu instrumenti jā dara pieejami dalībvalstīm ar nosacījumu, ka ir ieviestas stabilas pārvaldības sistēmas.

Mikrofinansējums parasti ir summa, kas mazāka par 25 000 EUR, un bieži vien tā ir mazāka par 10 000 EUR. Kopējais pieprasījums pēc mikrofinansējuma ES dalībvalstīs ir aplēsts virs 12 miljardiem EUR. Ziņojumā minētie piemēri ietver 5000 EUR kioska paplašināšanai pilsētā un 9500 EUR, lai palīdzētu izveidot bērnu rotaļu istabu un apģērbu veikalu.

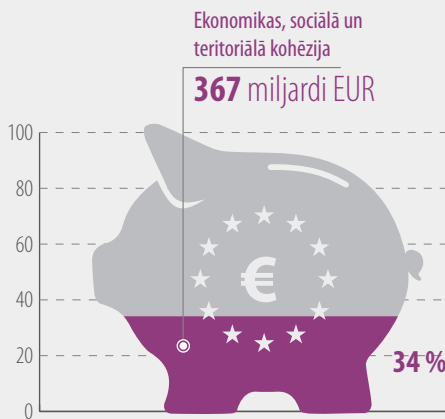
- **Energoapgādes drošības uzlabošana, veidojot iekšējo enerģijas tirgu: jāstrādā vairāk (16/2015).** Šīs revīzijas mērķis bija noteikt, vai iekšējā enerģijas tirgus politikas pasākumu īstenošana un ES izdevumi enerģētikas infrastruktūrai ir snieguši efektīvus energoapgādes drošības ieguvumus.

Revīzijā konstatēja, ka enerģētikas infrastruktūra Eiropā kopumā vēl nav piemērota pilnīgi integrētiem tirgiem un tāpēc efektīvu energoapgādes drošību tā pašlaik nesniedz. Finansiālais atbalsts no ES budžeta enerģētikas infrastruktūras jomā ir devis tikai nelielu ieguldījumu iekšējā enerģijas tirgū un energoapgādes drošībā. Eiropas Komisijai jāapzina tās ES enerģētikas infrastruktūras, kas netiek aktīvi izmantotas, un jāsadarbojas ar dalībvalstīm, lai novērstu šķēršļus to izmantošanai iekšējā enerģijas tirgū. Turklāt Komisijai jāapsver jauni veidi, kādos enerģētikas infrastruktūras vienā dalībvalstī darīt pieejamas patērētājiem citā dalībvalstī.

Iekšējās enerģijas tirgum būtu jānodrošina gāzes un elektroenerģijas brīva plūsma un tirdzniecība visā ES. No ES budžeta laikā no 2007. līdz 2013. gadam enerģētikas infrastruktūras finansēšanai tika piešķirti 3,7 miljardi EUR, un ir paredzams, ka no 2014. līdz 2020. gadam tiks piešķirti vēl aptuveni 7,4 miljardi EUR. Ziņojumā uzsvērts, ka ES mērķis pabeigt iekšējā enerģijas tirgus izveidi līdz 2014. gadam netika sasniegts.

Gudra un iekļaujoša izaugsme

Ekonomikas, sociālā un teritoriālā kohēzija ietver reģionālo politiku, kuras mērķis ir palīdzēt mazāk attīstītajām ES valstīm un reģioniem panākt pārējos, stiprināt visu reģionu konkurētspēju un attīstīt sadarbību starp tiem.

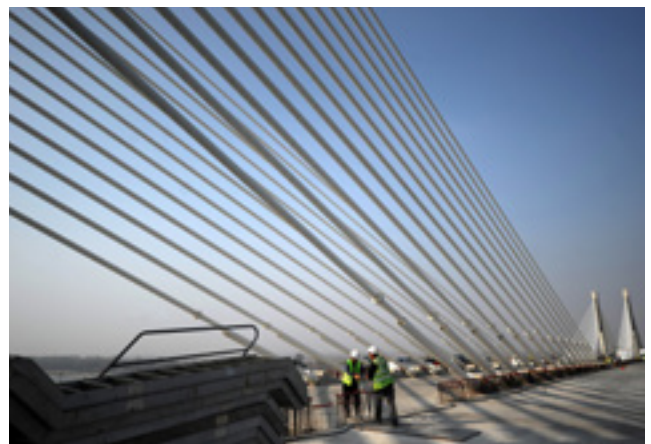
2014.–2020. gadā kohēzijas jomai ir plānots atvēlēt 367 miljardus EUR jeb 34 % no visam plānošanas periodam paredzētā kopējā ES budžeta. Budžets 2015. gadam bija 51,1 miljards EUR.

- **Jāpastiprina centieni risināt publiskā iepirkuma problēmas saistībā ar ES kohēzijas politikas izdevumiem (10/2015).** Ziņojumā izvērtēja, vai Komisija un dalībvalstis rīkojās atbilstoši un efektīvi, lai risinātu problēmas, kas saistītas ar valsts atbalsta kļūdām kohēzijas jomā.

Revīzijā secināja, ka valsts sektora iestādēs visā ES joprojām saglabājas plaši izplatītas problēmas saistībā ar iepirkumiem. Darāmā joprojām ir daudz, lai gan Komisija un dalībvalstis ir sākušas to risināt. Nopietnu kļūdu dēļ trūkst godīgas konkurences un līguma slēgšanas tiesības tiek piešķirtas pretendentiem, kuru piedāvājumi nav labākie. Sistemātiska analīze ir ļoti ierobežota, un nav sīki izstrādātu, pamatotu un saskaņotu datu par publiskā iepirkuma kļūdu veidu un apjomu. Ja līdz 2016. gada beigām stāvoklis nebūs uzlabojies, revidenti ieteica apturēt attiecīgajām dalībvalstīm paredzētos maksājumus no 2014.–2020. gada finanšu shēmas.

No 2007. līdz 2013. gadam reģionālās politikas jomā no Eiropas Reģionālās attīstības fonda, Kohēzijas fonda un Eiropas Sociālā fonda tika atvēlēti 349 miljardi EUR. Būtiska šo līdzekļu daļa

tiek izlietota publiskajam iepirkumam. Kļūdas tika konstatētas aptuveni 40 % projektu, kurus no 2009. līdz 2013. gadam saistībā ar publisko iepirkumu revidēja ERP gada pārskatu vajadzībām.

- **ES finansējums komunālo notekūdeņu attīrīšanas iekārtām Donavas upes baseinā: ir nepieciešami turpmāki centieni, lai palīdzētu dalībvalstīm sasniegt ES notekūdeņu politikas mērķus (2/2015).** Palāta novērtēja, cik efektīvi Eiropas Reģionālās attīstības fonds / Kohēzijas fonds palīdz dalībvalstīm Donavas baseinā sasniegt ES notekūdeņu politikas mērķus.

Revīzijā konstatēja, ka ES izdevumi bija ārkārtīgi nozīmīgi, lai palīdzētu Čehijas Republikai, Ungārijai, Rumānijai un Slovākijai panākt progresu, tomēr visās valstīs bija kavējumi noteikumu ievērošanā un pieejamo ES naudas līdzekļu apguvē. Kaut arī valstu iekārtas kopumā pienācīgi attīrīja notekūdeņus, dažkārt bija nepilnības notekūdeņu dūņu un lietusgāžu laikā radušos pārplūžu apstrādē. Trešdaļa iekārtu bija pārāk lielas un potenciāli nebija ilgtspējīgas. Valstis lēni apguva pieejamos ES līdzekļus, tādējādi riskējot pazaudēt ES finansējumu vai radīt vajadzību pēc papildu naudas līdzekļiem no savas valsts budžeta. Komisijai jāpastiprina ziņošanas prasības, un dalībvalstīm jāizstrādā tiesību akti, lai veicinātu drīzu pieslēgumu komunālajai kanalizācijas sistēmai. Komisijai un dalībvalstīm jāizstrādā kritēriji visiem dūņu izmantošanas veidiem un jānodrošina stingra piesārņotāju uzraudzība.

Donavas baseins ir vislielākais no Eiropas upju baseiniem. Notekūdeņu attīrīšanas projektiem četrās revidētajās dalībvalstīs 2000.–2006. gada plānošanas periodā un 2007.–2013. gada plānošanas periodā ES piešķīra 7,9 miljardus EUR.

- **Ūdens kvalitāte Donavas upes baseinā: gūti panākumi Ūdens pamatdirektīvas īstenošanā, bet vēl ir daudz darāmā (23/2015).** Ziņojumā vērtēja, vai Ūdens pamatdirektīvas īstenošana Čehijas Republikā, Ungārijā, Rumānijā un Slovākijā sekmēja virszemes ūdeņu kvalitātes uzlabošanu Donavas upes baseinā.

Revidenti secināja, ka kopš 2004. gada panāktais uzlabojums nav liels. Ziņojumā kā galvenais ierobežotā progresa iemesls minēts tas, ka valstis nebija izstrādājušas vērienīgus plānus. Revidenti norādīja uz to, ka netika veikti mērķtiecīgi pasākumi attiecībā uz ūdens objektiem, kuru kvalitāte nav apmierinoša. Turklāt uzraudzības sistēmu nepilnību dēļ trūka datu gan par piesārņojuma veidu, gan tā avotiem, tāpēc ūdens objekts labs stāvoklis netika panākts. Dalībvalstis bez pietiekama pamatojuma attiecībā uz daudziem ūdens objektiem noteica atbrīvojumus no svarīgiem termiņiem. Revidenti ieteica pilnveidot piesārņojuma uzraudzības un diagnostikas sistēmas, noteikt stingrākus kritērijus inspekcijām un piemērot maksu vai nodokļus, lai atturētu no piesārņojošām darbībām.

No 2007. līdz 2013. gadam Eiropas Reģionālās attīstības fonds / Kohēzijas fonds dalībvalstīm Donavas upes baseinā piešķīra 6,35 miljardus EUR notekūdeņu attīrīšanai. Šajā pašā laikposmā no Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai tika piešķirti 6,39 miljardi EUR kā kompensācija lauksaimniekiem, kas īsteno agrovides pasākumus.

- **ES garantija jauniešiem: sperti pirmie soļi, bet gaidāmi īstenošanas riski (3/2015).** Ziņojumā vērtēts, vai Komisija ir sniegusi pienācīgu atbalstu, lai dalībvalstis varētu izveidot garantijas jauniešiem shēmu, un vai tā ir izskatījusi iespējamās īstenošanas riskus.

Revidenti konstatēja trīs riska faktoros, kas apdraud šīs iniciatīvas sekmīgu īstenošanu: kopējā finansējuma pietiekamība, "kvalitatīva piedāvājuma" definīcija un veids, kādā Komisija uzrauga shēmas rezultātus un ziņo par tiem. Komisija pienācīgi un laikus atbalstīja dalībvalstis šīs shēmas izveidē. Tomēr Komisija neveica ietekmes novērtējumu, kurā būtu norādītas gaidāmās izmaksas un ieguvumi, kaut arī tā ir standarta procedūra. Komisija bija lūgusi dalībvalstis iesniegt izmaksu aplēses līdz ar garantijas jauniešiem īstenošanas plāniem, tomēr dažās atbildēs nebija vajadzīgās informācijas un nevienā atbildē nebija aplēses par vajadzīgo strukturālo reformu izmaksām.

Garantijas jauniešiem shēmu izveidoja 2013. gada jūnijā, reaģējot uz nenodarbināto jauniešu stāvokļa pasliktināšanos, un to vēl smagāku darīja ekonomikas un finanšu krīze. No 2014. līdz 2020. gadam shēmu daļēji finansēs no ES budžeta, izmantojot Eiropas Sociālo fondu un īpašo Jaunatnes nodarbinātības iniciatīvu; kopumā tam ir atvēlēti 12,7 miljardi EUR.

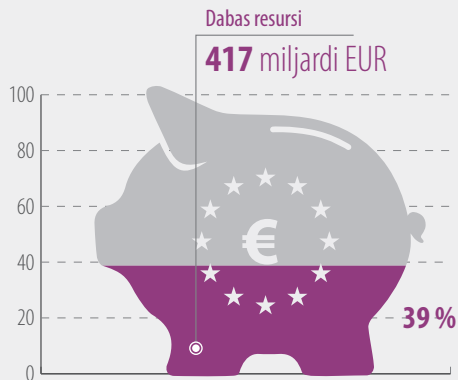

- **Komisijas atbalsts rīcības grupām jauniešu nodarbinātības veicināšanai: ESF finansējuma novirzīšana panākta, bet nepietiekama uzmanība pievērsta rezultātiem (17/2015).** Šajā ziņojumā vērtēts, vai ESF finansējuma pārvirzīšanai tika izmantoti rīcības grupu jauniešu nodarbinātības veicināšanai 2012. gadā izstrādātie priekšlikumi par to, kā ātrāk un efektīvāk ar ESF izdevumiem palīdzēt jaunajiem bezdarbniekiem.

Revidenti konstatēja, ka Komisijas izveidotās rīcības grupas jauniešu nodarbinātības veicināšanai sekmīgi novirzīja līdzekļus jauniešu atbalstam, tomēr sagatavoja tikai ierobežotus priekšlikumus. Komisija sniedza konsultatīvo atbalstu dalībvalstīm, bet šo atbalstu ierobežoja tai pieejamās informācijas līmenis un kvalitāte. Kaut arī šīs iniciatīvas rezultātā pārplānoja un pārdalīja Eiropas Sociālā fonda līdzekļus, Komisijas veiktais novērtējums par grozījumiem darbības programmās galvenokārt bija vērsts uz to ietekmi uz budžetu. Ir labāk jāpārvalda ar šādām iniciatīvām saistītās ieceres, ja ir potenciāls pārrāvums starp apsolīto un to, ko Komisija reāli var sasniegt.

Komisija 2012. gadā izveidoja rīcības grupas jauniešu nodarbinātības veicināšanai Jaunatnes iespēju iniciatīvas ietvaros. Šīs grupas apvienoja ekspertus no Komisijas un astoņām dalībvalstīm, kurās jauniešu bezdarba līmenis bija visaugstākais. Šīs iniciatīvas rīcībā bija nodoti gandrīz 10 miljardi EUR no Sociālā fonda līdzekļiem, kuri joprojām ir pieejami attiecīgajās dalībvalstīs.

Ilgspējīga izaugsme: dabas resursi

Šī budžeta kategorija ietver ES kopējo lauksaimniecības un zivsaimniecības politiku, lauku attīstību un vides pasākumus. Trīs ceturtdaļas no izdevumiem attiecas uz tiešajiem maksājumiem lauksaimniekiem un lauksaimniecības tirgu atbalstu. Vēl piektdaļa tiek izmaksāta lauku attīstībai.

2014.–2020. gadā plānotie izdevumi ir 417 miljardi EUR jeb 39 % no visam plānošanas periodam paredzētā kopējā ES budžeta. Budžets 2015. gadam bija 56 miljardi EUR.

- Tehniskā palīdzība: tās devums lauksaimniecībā un lauku attīstībā (4/2015).** Palāta pārbaudīja tehniskās palīdzības finansējuma izlietojumu lauksaimniecībā un lauku attīstībā 2007.–2013. gada plānošanas periodā. Revīzijas centrā bija finansējuma pareizība, efektivitāte un lietderība Komisijas un dalībvalstu līmenī.

Revidenti konstatēja, ka ne Komisija, ne dalībvalstis nespēja pierādīt, cik labi tehniskās palīdzības izmantošana lauksaimniecības un lauku attīstības politikā bija sekmējusi budžeta lietderīgu izlietojumu un KLP mērķu sasniegšanu. Lauku tīkli, kuru mērķis ir pastiprināt sadarbību, zināšanu apmaiņu un inovācijas lauksaimniecībā, ir ļoti piemērots veids, kā novirzīt tehniskās palīdzības finansējumu. Tomēr lielākajā daļā gadījumu tie līdzekļi, kas bija paredzēti spēju veidošanai, bieži vien tika izmantoti vispārējo administratīvo budžetu papildināšanai. Komisijai ir jāprecizē dalībvalstu sniegtās tehniskās palīdzības tvērums un piemērošana lauku attīstības jomā un stingrāk jāuzrauga tās īstenošana.

No 2007. līdz 2013. gadam dalībvalstis plānoja izlietot 1,5 miljardus EUR tehniskās palīdzības līdzekļu no ES budžeta, nepārsniedzot 4 % no summas, kas valstī atvēlēta lauku attīstībai. 2014.–2020. gada plānošanas periodā šī summa ir palielināta līdz aptuveni 1,9 miljardiem EUR.

- Vai finanšu instrumentu izmantošana lauku attīstības jomā ir sekmīga un daudzsoļoša pieeja (5/2015).** Šā ziņojuma mērķis bija noteikt, vai finanšu instrumenti (aizdevumu un garantiju fondi), kurus īstenoja saskaņā ar ES lauku attīstības politiku, 2007.–2013. gada plānošanas periodā bija labi izstrādāti un pārvaldīti.

Revidenti konstatēja, ka līdz šim šie instrumenti nav bijuši sekmīgi. Galvenais iemesls bija pārmērīga kapitalizācija un fakts, ka netika panākts iespējamais sviras efekts un apgrozības efekts. Finanšu instrumentu izveidošanai 2007.–2013. gada plānošanas periodā nebija izvirzīti skaidri noteikumi. Nebija ticamas skaitļos izsakāmas informācijas, ar kuru varētu pamatot ieviesto finanšu instrumentu veidu,

noteikt pieprasījumu pēc finanšu instrumentiem lauksaimniecībā un pierādīt, ka fondam paredzētā kapitāla summa bija atbilstoša. Ir jāsniedz vairāk stimulu dalībvalstīm finanšu instrumentu izveidošanai lauku attīstībā un jāveicina lauksaimnieku un citu labuma guvēju pieprasījums, kā arī jānosaka pienācīgi standarti un mērķlielumi sviras efekta un apgrozības efekta panākšanai 2014.–2020. gadā.

Līdz 2013. gada beigām ES un dalībvalstis bija ieguldījušas aptuveni 700 miljonus EUR lauku attīstības garantiju un aizdevumu fondos. Komisija vēlas, lai 2014.–2020. gadā dalībvalstis apņemtos izmantot finanšu instrumentus vairāk – vismaz divkārtšā apmērā.

Uzmanības centrā lietderības revīzija: ES ETS integritāte un īstenošana (6/2015)

Eiropas Savienības emisijas kvotu tirdzniecības sistēma (ES ETS) atšķiras no pārējiem revidētajiem politikas virzieniem un programmām ar to, ka tā nesaņem ievērojamu finansējumu no ES budžeta. No otras puses, tai ir ļoti liela ietekme uz politikas īstenošanu visā ES un arī uz iedzīvotāju dzīves kvalitāti. ES ETS, ko ieviesa 2005. gadā, bieži min kā atsaucē modeli klimata pārmaiņu politikai un emisiju kvotu tirdzniecības sistēmām, kas tiek veidotas citur pasaulē. Līdz ar to varētu cerēt, ka ir izveidots labs satvars, kas nodrošina tirgus regulējumu un uzraudzību, juridisko noteiktību, un sistēmas svarīgas informācijas apstrādei. Turklāt īstenošanas mehānismu pamatelementiem jāspēj pienācīgi darboties.

2013. gada nogalē Palātas revidenti pārbaudīja satvaru ES ETS integritātes aizsardzībai un sistēmas ES ETS īstenošanai Komisijā un dalībvalstīs līdz II posmam (2012. gada beigās). Tā iemesls bija riski, kas saistīti ar funkcionējoša tirgus izveidi, lai sasniegtu ES klimata pārmaiņu politikas mērķus, un šādas nemateriālas darbības kontroles grūtības (kā izmērīt karstu gaisu?).

Palātas revidenti vērtēja, vai ES ETS bija pienācīgi pārvaldīta. Revidenti ne tikai veica dokumentu pārbaudes un iztaujāja amatpersonas, kas iesaistītas ES ETS pārvaldībā Eiropas Komisijā Briselē, bet arī devās uz piecām dalībvalstīm – Vāciju, Franciju, Itāliju, Poliju un Apvienoto Karalisti – un apmeklēja atbildīgās iestādes. Turklāt tika pārbaudīti dokumenti divās citās dalībvalstīs – Grieķijā un Spānijā, un notika konsultācijas ar šīs jomas ekspertiem. Pierādījumus ieguva arī, valstu iestādēs pārbaudot dokumentus, kas attiecās uz 150 iekārtām, kuras šajās septiņās valstīs bija atlasītas, kā arī analizējot ES darījumu žurnāla datus. Revidenti nevarēja šīs iekārtas apmeklēt, jo tās nesaņem

ES finansējumu ES ETS sistēmas īstenošanai, tāpēc Palātai nebija piekļuves tiesību revīzijas veikšanai.

Palātas revidentu iegūtie pierādījumi liecināja par to, ka trūkst emisiju tirgus uzraudzības un sadarbības starp regulatoriem. Palātas revidentu secinājumus pamato konstatējums, ka kvotu pašreizējā juridiskā definīcija ir jāpadara skaidrāka un ka procedūras ETS kontu atvēršanai ES reģistrā un darījumu uzraudzībai nebija pietiekamas, lai sniegtu pienācīgus kontroles mehānismus, kas nepieļauj ļaunprātīgu izmantošanu. Šī situācija atgādina apburto loku: dalībvalstis nespēja efektīvi uzraudzīt pārrobežu darījumus, jo tām nebija tiešas pieejas centrālajai datubāzei, bet arī Komisija tos nevarēja uzraudzīt, jo tai nebija likumīga pamata rīkoties. Revidenti atklāja arī to, ka sistēmas emisiju uzraudzībai un paziņošanai nebija saskaņotas un tām bija kontroles nepilnības, turklāt arī Komisija nebija sniegusi pienācīgus norādījumus, un gan Komisijas, gan dalībvalstu ziņošana bija nepilnīga.

Konstatējumi ļāva secināt, ka satvars tirgus integritātes aizsardzībai nav pietiekami stabils un ka pirmajā posmā ir bijušas nozīmīgas īstenošanas nepilnības, no kurām dažas ir jālabo arī pašreizējā posmā. Nerautoties uz iepriekš minētajām problēmām, no Palātas ziņojuma ir skaidrs, ka šī inovatīvā sistēma tiek nepārtraukti uzlabota. Debatēs un reformās, kas saistībā ar ETS risinājās laikā, kad ziņojums tika publicēts, uzmanība bija vērsta uz šīs sistēmas efektivitāti un to, kā rīkoties ar pārpalikumu. Šos aspektus revīzijā neskatīja. Ar šo ziņojumu Palāta vēlas apliecināt, ka uzmanība jāpievērš arī ar tirgus integritāti un īstenošanu saistītiem pamatjautājumiem, lai ES varētu paļauties uz to, ka tik svarīga politikas joma patiešām spēj dot rezultātus attiecībā uz emisiju samazināšanu un zemas oglekļa emisijas tehnoloģiju veicināšanu.

Palāta formulēja vairākus praktiskus ieteikumus gan Komisijai, gan dalībvalstu iestādēm, un tie var palīdzēt uzlabot tirgus integritāti un sistēmas īstenošanu, lai šī shēma kļūtu par spēcīgāku instrumentu klimata pārmaiņu mērķu sasniegšanā līdz 2020. gadam un turpmāk. Atbildot uz ziņojumu, Komisija piekrita, ka visi nozīmīgie un vēl neatrisinātie jautājumi emisiju tirgus regulējumā un uzraudzībā ir jārisina, lai uzlabotu tirgus integritāti, kur tas vajadzīgs, un vēlreiz apstiprināja, ka daudzi uzlabojumi III posmam

(2013.–2020. gads) jau ir ieviesti un ka tie sasaucas ar Palātas ieteikumiem.

Šim ziņojumam plašsaziņas līdzekļos bija pievērsta diezgan liela uzmanība, un ES akreditētos žurnālistus ar to iepazīstināja preses konferencē Briselē. Plašsaziņas līdzekļi ES un visā pasaulē paziņoja, ka ES ETS ir vajadzīga labāka uzraudzība, lai uzlabotu oglekļa tirgu, un lielāka aizsardzība pret tirgus ļaunprātīgu izmantošanu, ietverot PVN nemaksāšanas riskus, kas joprojām bija lieli. Tāpat kā ar visiem īpašajiem ziņojumiem, par šo ziņojumu atbildīgais Palātas loceklis *Kevin Cardiff* ar to iepazīstināja Eiropas Parlamenta Budžeta kontroles komiteju un arī Parlamenta un Padomes vides komitejas, lai dalītos ar atziņām, ko var izmantot turpmākajos lēmumos par attiecīgajiem tiesību aktiem un noteikumiem. Parlaments un Padome atzinīgi novērtēja Palātas apsvērumus un ieteikumus un apsvērs turpmākus priekšlikumus sistēmas integrātes un īstenošanas turpmākai uzlabošanai.

Revīzijas darba grupa (no kreisās uz labo): *Stefan Den Engelsen, Emese Fésűs, Kevin Cardiff, Colm Friel.*

- **Vai Komisija labi pārvaldīja partnerattiecību nolīgumus zivsaimniecības nozarē (11/2015).** Ziņojumā vērtēts, vai nolīgumi tiek labi pārvaldīti. Revidenti vērtēja sarunas un nolīgumu īstenošanu, Komisijas veikto nozvejas uzraudzību un finansēto darbību atlasī un kontroli.

Revīzijā secināja, ka nolīgumi kopumā bija labi pārvaldīti, lai gan sarunu gaitā nolīgtie daudzumi bieži vien bija lielāki nekā iepriekšējos periodos paziņotā nozveja. Līdz ar to zvejas iespējas regulāri nebija izmantotas pilnībā. Tā kā ES maksā pilnu summu neatkarīgi no patiešām nozvejotā daudzuma, faktiskā samaksātā cena bieži bija augstāka par nolīgtu cenu.

Nebija ticamu, saskanīgu un izsmeļošu datu par faktiskajām ES flotes zivju nozvejām. Komisijai sarunās par jauniem protokoliem ir jāņem vērā iepriekšējais nozvejas līmenis un labāk jāsaista maksājumi ar faktisko nozveju, kā arī jānodrošina, lai karoga dalībvalstis pilnībā izmantotu jauno nozvejas datubāzi un lai tā sniegtu ticamus nozvejas datus, kurus varētu uzraudzīt un atjaunināt.

Nolīgumu mērķis ir nodrošina attiecīgo valstu zivsaimniecības ilgtspēju, ļaujot ES kuģiem zvejot vienīgi partnervalstu zvejas resursu pārpalikumu. Tomēr revidenti šaubījās, vai šādu "pārpalikumu" iespējams ticami aprēķināt, jo par zvejas krājumiem nav ticamas informācijas.

- **ES prioritāti – veicināt uz zināšanām balstītu lauku ekonomiku – nelabvēlīgi ietekmē zināšanu pārneses un konsultāciju pasākumu vāja pārvaldība (12/2015).** Ziņojumā skatīts, vai ir ieviestas vadības un kontroles sistēmas, lai efektīvi īstenotu zināšanu pārneses un konsultāciju pasākumus lauku attīstības jomā.

Revīzijā konstatēja, ka ES finansētās profesionālās izglītības un konsultāciju programmas lauku apvidos izmaksā pārāk dārgi, bieži vien dublējas ar jau esošām programmām un dod priekšroku jau zināmiem mācību pakalpojumu sniedzējiem. Revidenti atklāja, ka dalībvalstu pārvaldības procedūras ir vājas un ka Komisija nav īstenojusi pietiekamu pārraudzību. Dalībvalstis pārāk paļāvās uz pakalpojumu sniedzēju priekšlikumiem un jebkāda veida apmācību uzskatīja par "labu" un attiecināmu publiskā atbalsta saņemšanai. Tā kā trūka godīgas un pārredzamas atlases, atkārtoti izraudzījās pieredzējušus un stabilus pakalpojumu sniedzējus, kas arī saņēma lielāko daļu finansējuma. Dalībvalstīm ir jāatlasa tādi mācību pasākumi, kas atbilst vajadzībām, kuras noteiktas ar regulāri veiktu vajadzību analīžu palīdzību, un jāizvairās no riska, ka procesu sāk virzīt pakalpojumu sniedzēji.

ES atbalsta mācību un konsultāciju projektus lauku apvidos, izmantojot Eiropas Lauksaimniecības fondu lauku attīstībai. Šiem pasākumiem 2007.–2013. gadā bija atvēlēti 1,3 miljardi EUR. Kopā ar dalībvalstu līdzfinansējumu publiskā atbalsta summa ir 2,2 miljardi EUR. 2014.–2020. gadam šī summa var pārsniegt 4 miljardus EUR.

- **Neienesīgiem ieguldījumiem lauksaimniecībā sniegtā ES lauku attīstības atbalsta izmaksu lietderība (20/2015).** Ziņojumā analizēts, cik lietderīgi izmaksu ziņā bija neienesīgie ieguldījumi un kā tie 2007.–2013. gada plānošanas periodā veicināja Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai mērķi panākt ilgtspējīgu lauksaimniecības zemes izmantošanu.

Revīzijā secināja, ka atbalsts neienesīgajiem ieguldījumiem sekmēja mērķu sasniegšanu, bet tas neradīja izmaksu ziņā lietderīgā veidā: 75 % apmeklēto projektu izmaksas bija nepamatoti augstas. Kaut arī daudzi no šiem projektiem acīmredzami ietvēra izdevīguma elementus, tos pilnībā finansēja no publiskajiem līdzekļiem. Revidenti apmeklēja četras dalībvalstis, kuras bija izlietojušas 80 % no ES kopējā budžeta neienesīgiem ieguldījumiem – Portugāli, Dāniju, Apvienoto Karalisti (Angliju) un Itāliju (Apūliju). Tikai pieci no 28 revidētajiem projektiem izrādījās izmaksu ziņā lietderīgi. Ziņojumā pausts brīdinājums, ka šī problēma var būt raksturīga ne tikai revīzijai izraudzītajiem projektiem, jo problēmas rodas dalībvalstu pārvaldības un kontroles sistēmu nepilnību dēļ.

Neienesīgi ieguldījumi (NI) ir ieguldījumi, kas nerada nozīmīgu ienesīgumu, ienākumus vai ieņēmumus vai nozīmīgi nepalielina labuma guvējas saimniecības vērtību, bet tiem ir pozitīva ietekme uz vidi.

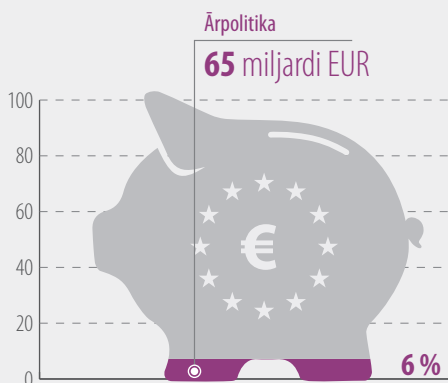

- **ES atbalsts lauku infrastruktūrai – iespējas panākt daudz labāku ieguldīto līdzekļu atdevi (25/2015).** Ziņojumā skatīts, vai Eiropas Komisija un dalībvalstis ir panākušas ieguldīto līdzekļu atdevi, no lauku attīstības programmām finansējot tādas infrastruktūras kā ceļi, ūdensapgādes sistēmas, skolas un citas struktūras.

Lai gan atsevišķi infrastruktūras projekti deva pozitīvu ieguldījumu lauku apvidos, revīzijā konstatēja, ka dalībvalstis un Komisija, izmantojot dalīto pārvaldību, ir panākušas ieguldīto līdzekļu ierobežotu atdevi. Ar pieejamo finansējumu varēja sasniegt daudz vairāk. Dalībvalstis ne vienmēr skaidri pamatoja vajadzību izmantot ES lauku attīstības fondu finansējumu un vairāk centās izvairīties no finansējuma dublēšanās, nevis panākt efektīvu koordināciju ar citiem fondiem. Nebija efektīvi pārvaldīts risks, ka projekti būtu īstenoti arī bez ES naudas, kaut arī tika konstatēti daži labas prakses piemēri. Revīzijā secināja, ka kopš 2012. gada Komisija ir pieņēmusi aktīvāku un saskaņotāku pieeju. Ja tā tiks īstenota pareizi, finanšu pārvaldībai 2014.–2020. gadā vajadzētu uzlaboties.

Ar lauku attīstības programmu starpniecību lauku infrastruktūrām no 2007. līdz 2013. gadam bija piešķirti 13 miljardi EUR no ES līdzekļiem. Kopā ar valsts izdevumiem tie bija gandrīz 19 miljardi EUR.

Globālā Eiropa

Globālā Eiropa attiecas uz ES ārējām attiecībām (ārpolitiku), tostarp paplašināšanās jautājumiem, kā arī uz ES attīstības palīdzību un humāno palīdzību.

Šo mērķu izdevumiem 2014.–2020. gada plānošanas periodā ES ir paredzējusi 6 % jeb 65 miljardus EUR no kopējā budžeta. 2015. gada budžets bija 7,5 miljardi EUR. Papildu finansējumu sniedz Eiropas Attīstības fonds, kas nav daļa no ES budžeta un tādējādi neietilpst daudzgadu finanšu shēmā.

- **ES policijas misija Afganistānā – neviendabīgi rezultāti (7/2015).** Ziņojumā vērtēts, vai EUPOL misija bija labi izplānota un koordinēta, vai tā saņēma pienācīgu operatīvu atbalstu un norādījumus, vai misija sekmēja Afganistānas Valsts policijas izveidi un, visbeidzot, vai EUPOL misijas noslēgums bija pienācīgi sagatavots.

Revīzijā konstatēja, ka EUPOL bija daļēji sasniegusi savu mērķi – palīdzēt ilgtspējīgas un efektīvas Afganistānas civilās policijas izveidē. Apstākļos, kad nebija apmācītu, pilnvērtīgi darbojošos Afganistānas policijas spēku un kad Afganistānas policijā un tiesu sistēmā bija augsts analfabētisma līmenis un plaši izplatīta korupcija, EUPOL misijai izdevās sekmēt lekšlietu ministrijas reformu un valsts policijas profesionalizāciju. Tomēr policijas un tieslietu jomā joprojām ir sistēmiskas nepilnības, kas apdraud EUPOL sasniegtos rezultātus un iestrādes, kā arī Afganistānas kārtības uzturēšanas jomu kopumā pēc tam, kad misija 2016. gada nogalē būs beigusi darbu.

Kopējās EUPOL izmaksas no 2007. gada maija līdz 2014. decembrim tuvojās 400 miljoniem EUR, un gandrīz trešdaļa no tām bija saistītas ar drošību. Līdz 2014. gada beigām ES bija izvietojusi 32 kopējās drošības un aizsardzības politikas misijas – 16 no tām bija pabeigtas un noslēgtas, bet 16 vēl turpinājās.

- **ES atbalsts cīņā pret spīdzināšanu un par nāvessoda atcelšanu (9/2015).** Ziņojumā vērtēts, cik efektīvi Eiropas Demokrātijas un cilvēktiesību instruments veicināja spīdzināšanas novēršanu, spīdzināšanas upuru rehabilitāciju un nāvessoda atcelšanu.

Revīzijā konstatēja, ka projektiem, kuri saņem ES atbalstu, ir ietekme, taču pārāk bieži tie nav mērķtiecīgi virzīti un tiem ir ierobežots tvērums sadrumstalotā finansējuma dēļ. Lai gan finansējums parasti bija pienācīgi piešķirts, Komisija nepietiekami ņēma vērā cilvēktiesību prioritātes katrā valstī. Projekti bieži vien nebija pietiekami koordinēti ar citām ES darbībām, tādām kā attīstības atbalsts un politiskais dialogs. Projektus parasti īstenoja motivētas organizācijas, kurām ir labas specializētās zināšanas, taču to atlase nebija pietiekami stingra. Revīzijas ieteikumi attiecās uz finanšu resursu mērķtiecīgu novirzīšanu, labāku saskaņotību ar citām ES darbībām, projektu priekšlikumu atlasī un uzlabošanu, darbības rezultātu mērīšanu un labuma guvēju organizāciju pašpietiekamību.

Eiropas Savienība izmanto diplomātiskos kanālus un piešķir dotācijas NVO, izmantojot Eiropas Demokrātijas un cilvēktiesību instrumentu. No 2007. līdz 2013. gadam bija piešķirtas aptuveni 180 dotācijas kopumā par vairāk nekā 100 miljoniem EUR nolūkā apkarot spīdzināšanu un atcelt nāvessodu.

- **ES atbalsts kokmateriālu ražotājvalstīm saskaņā ar FLEGT Rīcības plānu (13/2015).** Ziņojumā skatīts, vai Komisija ir labi pārvaldījusi atbalstu, kas sniegts saskaņā ar ES FLEGT Rīcības plānu, lai risinātu nelikumīgas mežizstrādes problēmu.

Revīzijā konstatēja, ka, lai gan šis rīcības plāns bija apsveicama iniciatīva, rezultāti kopumā bija niecīgi. Palīdzības piešķiršanā kokmateriālu ražotājām valstīm netika izmantoti skaidri kritēriji, un atbalsta ietekmi vājināja uz atbalstu pretendējošo valstu lielais skaits. Attiecīgo valstu sasniegumi būtiski atšķiras. Lēnais progress šajā jomā skaidrojams ar vairākiem svarīgiem faktoriem, proti, Komisija nav izstrādājusi pienācīgu darba plānu un nav skaidri noteiktu prioritāšu kokmateriālu ražotājvalstu finansēšanai. Revidenti ieteica Komisijai izvirzīt skaidrus mērķus un noteikt līdzekļus to sasniegšanai. Četras valstis vēl nav pilnībā ieviesušas ES Kokmateriālu regulu, kuru pieņēma, lai novērstu nelikumīgi izcirstu kokmateriālu nokļūšanu ES tirgū.

Saskaņā ar šo rīcības plānu no 2003. līdz 2013. gadam 35 valstīm piešķīra 300 miljonus EUR. Divas valstis, Indonēzija un Gana, bija ieguldījušas lielu darbu, lai pilnībā licencētu savus kokmateriālus. Tomēr kopumā progress ir ļoti lēns, un daudzām valstīm bija jāaskaras ar grūtībām, lai pārvarētu šķēršļus uz labu pārvaldību. Divpadsmit gadu laikā pēc Komisijas ieviestā rīcības plāna sākšanas neviena partnervalsts nav saņēmusi pilnībā apstiprinātu licenci.

- **Vai ĀKK ieguldījumu mehānisms rada pievienoto vērtību (14/2015).** Palāta vērtēja, vai ieguldījumu mehānisms radīja pievienoto vērtību ES attīstības sadarbībai ar ĀKK valstīm.

Revīzijā konstatēja, ka šis mehānisms rada pievienoto vērtību ES attīstības sadarbībai ar ĀKK valstīm un labi atbilst ES politikas mērķiem. 2014. gada beigās kredītlīnijas veidoja 28 % no mehānisma finanšu portfeļa, salīdzinot ar 14 % 2010. gada beigās. Šis palielinājums atspoguļo mehānisma piedāvātā ilgtermiņa finansējuma pastāvīgi pieaugošo nozīmi. Mehānismam ir bijusi arī pozitīva katalītiska ietekme tādā nozīmē, ka tas ir piesaistījis papildu finansējumu. Revidenti atzīmēja, ka ne vienmēr ir ievērots līgumā paredzētais pienākums informēt galīgos saņēmējus par to, ka finansējumu sniedz Eiropas Investīciju banka / ieguldījumu mehānisms, un tehniskā palīdzība ne vienmēr ir adresēta maziem un vidējiem uzņēmumiem. Šo jautājumu risināšanai bija sagatavoti ieteikumi.

ĀKK ieguldījumu mehānismu izveidoja 2013. gadā, tam līdzekļus piešķir no Eiropas Attīstības fonda, un to pārvalda EIB. Pēdējā desmitgadē mehānismam bija apstiprināti attīstības projekti 5,7 miljardu EUR vērtībā. Tas sniedz vidēja termiņa un ilgtermiņa finansējumu, un tā mērķis ir radīt ilgtspējīgus ekonomiskus, sociālus un ar vidi saistītus ieguvumus.

- **ĀKK un ES enerģijas instruments atjaunojamās enerģijas atbalstam Austrumāfrikā (15/2015).** Ziņojumā vērtēts, vai Komisija ir sekmīgi izmantojusi enerģijas instrumentu, lai palielinātu nabadzīgo cilvēku piekļuvi atjaunojamajai enerģijai Austrumāfrikā.

Revīzijā konstatēja, ka instrumentam ir bijuši daži vērā ņemami panākumi, tomēr tas ir jāpārbauga labāk. Komisija ir labi atlasījusi projektu priekšlikumus, bet attīstības gaitu nav pietiekami stingri uzraudzījusi. Projektu vadītāju iesniegto ziņojumu kvalitāte bija neviendabīga, un Komisija necentās panākt atbilstību ziņošanas pienākumiem. Ja bija zināms, ka projekts sastopas ar nopietnām grūtībām, Komisijas darbinieki pietiekami neizmantoja apmeklējumus uz vietas un uzraudzības ziņojumus, lai papildinātu atbildīgo personu sniegto informāciju. Ziņojumā sniegti vairāki ieteikumi stingrākai turpmāko projektu atasei, to uzraudzības pastiprināšanai un ilgtspējas palielināšanai.

No 2006. līdz 2013. gadam ĀKK un ES enerģijas instrumentam no Eiropas attīstības fondiem bija piešķirti 475 miljoni EUR, galvenokārt projektu dotācijām Subsahāras Āfrikā. Līdz 2014. gada vidum bija piešķirti kopumā 268 miljoni EUR, 106 miljoni EUR bija piešķirti projektiem Austrumāfrikā, kur bija reģionā viszemākie rādītāji attiecībā uz piekļuvi elektroenerģijai.

- **Uz rezultātiem vērsta pieeja ES attīstības un sadarbības pasākumos un to risku izvērtējums, kas saistīti ar šo pieeju (21/2015).** Revīziju veica, ņemot vērā pēdējā laikā atjaunojušos interesi mainīt ES attīstības un sadarbības politikas orientāciju no pasākumiem uz rezultātiem.

Pārbaudē konstatēja deviņas galvenās riska jomas: nesaskanīgas terminoloģijas lietojumu saistībā ar rezultātiem vai skaidras un loģiskas saiknes neizveidošanu starp pasākumiem, tiešajiem rezultātiem, iznākumu un ietekmi; lielāku sarežģītību, ko izraisa transversālo jautājumu integrēšana ES programmās; attīstības partneru izmantoto palīdzības sniegšanas instrumentu, rezultātu sistēmu un pārskatatbildības struktūru nesaskaņotību; nepilnības vērtēšanā un rezultātu paziņošanā; konsolidētu ziņojumu vai pārskatu trūkumu attiecībā uz rezultātiem, kas sasniegti ar ES atbalstu; pietiekamu, būtisku, ticamu un atjauninātu datu trūkumu; koncentrēšanos uz budžeta izpildes rezultātu kā mērķi un pārmaiņas darbību kontekstā.

Pārbaudē tika konstatēts, ka Komisija šīs riska jomas bija pareizi noteikusi plašā dokumentu klāstā. Tomēr vēl ir jāstrādā, lai pilnībā izmantotu Komisijas iniciatīvu potenciālu uzlabot ES attīstības un sadarbības rezultātus. Šajā kontekstā Palāta ir formulējusi vairākus ieteikumus, kas Komisijai ir jāņem vērā.

Finanšu un ekonomikas pārvaldība

ES ekonomiskās pārvaldības mērķis ir risināt problemātiskas finanšu un ekonomikas tendences, piemēram, pārmērīgu valsts budžeta deficītu vai tādu valsts parāda līmeni, kas var kavēt izaugsmi un apdraud publisko finanšu stabilitāti. Šī joma ietver arī ES banku savienības izveidi.

Uzmanības centrā lietderības revīzija: Grūtībās nonākušajām valstīm sniegtā finansiālā palīdzība (18/2015)

Pēdējos gados Palātai ir nākuši klāt jauni pienākumi ES finanšu un ekonomikas pārvaldības jomā, un Palāta uz tiem ir atsaukusies, izveidojot vajadzīgo iekšējo specializēto zināšanu kapacitāti. Tas bija otrais īpašais ziņojums, kas publicēts šajā jomā; pirmais bija 2014. gadā par Eiropas Banku iestādi.

2008. gadā Eiropā sākās finanšu krīze, kas izvērtās valsts parāda krīzē. Valsts parāda krīzi izraisīja dažādi faktori, tostarp vāja banku uzraudzība, neatbilstīga fiskālā politika, kā arī grūtības, ar kurām saskārās lielas finanšu iestādes, un ar tām saistītās glābšanas izmaksas, ko sedza sabiedrība. ES dalībvalstis piemeklēja divi krīzes viļņi — pirmais vilnis 2008.–2009. gadā skāra valstis ārpus eurozonas, savukārt otrais vilnis vēlāk izplatījās eurozonā.

Palātas revīzijas darba grupa pārbaudīja Komisijas veikto pārvaldību attiecībā uz krīzes laika finansiālo palīdzību, kuru sniedza saskaņā ar maksājumu bilances mehānismu un Eiropas finanšu stabilizācijas mehānismu un saistībā ar kuru Komisija aizņēmas līdzekļus kapitāla tirgos, kā garantiju izmantojot ES budžetu. Revīzija attiecās uz finansiālo palīdzību, ko sniedza Ungārijai, Latvijai, Rumānijai, Īrijai un

Portugālei, liekot uzsvāru uz Komisijas uzdevumu šo programmu īstenošanā. Revidenti pārbaudīja arī Komisijas sadarbību ar tās partneriem – Eiropas Centrālo banku (ECB) Frankfurtē un Starptautisko Valūtas fondu (SVF) Vašingtonā. Viņi savāca revīzijas pierādījumus, padziļināti pārbaudot un analizējot dokumentus, kā arī iztaujājot Komisijas, valstu iestāžu, ECB un SVF darbiniekus. Netika revidēti partneri vai lēmumi, kas pieņemti ES politikas līmenī.

Revidenti konstatēja, ka Eiropas Komisija nebija gatava saņemt pirmos finanšu palīdzības pieprasījumus 2008. gada finanšu krīzes laikā, jo brīdinājuma signāli bija paslīdējuši garām neievēroti, ar ko lielā mērā izskaidrojamas lielās sākotnējās nepilnības tās pārvaldības procesos. Revidenti konstatēja četras galvenās jomas, kas radīja bažas par Komisijas spēju pārvaldīt krīzi: bija izmantotas dažādas pieejas, kvalitātes kontrole bija ierobežota, uzraudzība bija vāja un dokumentēšanas procesos bija trūkumi. Par šīm nepilnībām liecina vairāki revidentu konstatētie gadījumi, kad pret valstīm salīdzināmā situācija nebija īstenota vienlīdzīga attieksme un ka dažās programmās palīdzības nosacījumi bija mazāk stingri, tāpēc tos bija vieglāk ievērot. Revidenti arī atklāja, ka Komisijas darba grupas nepietiekami pārbaudīja pamatdokumentus, pamataprēķinus nepārbaudīja neviens ārpus darba grupām, ekspertu darbs netika pietiekami rūpīgi pārbaudīts un pārbaudes process netika pienācīgi dokumentēts.

Tomēr revidenti konstatēja arī to, ka Komisija, neraugoties uz pieredzes trūkumu, sekmīgi uzņēmas jaunus pārvaldības pienākumus saistībā ar palīdzības programmām, kuras bija ieviestas, lai īstenotu reformu, un, ņemot vērā laika ierobežojumus, tas bija sasniegums. Turklāt revidenti secināja, ka, krīzei paplašinoties, Komisija arvien vairāk sistematizēja iekšējo zinātību un sadarbojās ar dažādām ieinteresētajām personām valstīs, kurām sniedza palīdzību, un vēlākās reformas arī ieviesa labāku makroekonomisko uzraudzību. Revidenti konstatēja arī vairākus pozitīvus iznākumus, piemēram, programmas sasniedza tām izvirzītos mērķus, pārskatītie deficīta mērķlielumi lielākoties tika sasniegti, samazinājās strukturālais deficīts un dalībvalstis panāca atbilstību lielākajai daļai nosacījumu, kas bija paredzēti to programmās, kaut arī tas notika ar zināmu kavēšanos. Programmas veicināja reformu īstenošanu, un valstis lielākoties

turpināja reformas, ko prasīja programmu nosacījumi, un četrās no piecām valstīm izmaiņas tekošajā kontā notika ātrāk, nekā paredzēts.

Revidenti norādīja, ka vairākas konstatētās nepilnības joprojām pastāv un ka Komisijai ir jāpastiprina procedūras finanšu palīdzības pārvaldībai. Palāta sagatavoja virkni ieteikumu Eiropas Komisijai, un to nolūks ir nodrošināt stingrāku finanšu palīdzības pārvaldību visos turpmākajos gadījumos, kad grūtībās nonākušas dalībvalstis lūgs palīdzību. Šim ziņojumam bija liela rezonanse it īpaši Eiropas plašsaziņas līdzekļos, kā arī Amerikas Savienotajās Valstīs un Austrālijā. Līdzīgi kā ar visiem iepriekš minētajiem ziņojumiem, par šo ziņojumu atbildīgais Palātas loceklis *Baudilio Tomé Muguruza* ar to iepazīstinās ieinteresētās personas Eiropas Parlamentā un Padomē.

Revīzijas darba grupa (no kreisās uz labo): *Didier Lebrun, Ignacio García de Parada, Kristian Sniter, Josef Jindra, Giuseppe Diana, Baudilio Tomé Muguruza, Adrian Savin, Daniela Hristova, Zacharias Kolias, Marco Fians, Daniel Costa de Magalhães.*

- **ES īstenotā kredītreitingu aģentūru uzraudzība ir labi izveidota, taču vēl nav pilnībā efektīva (22/2015).** Ziņojumā skatīts, vai Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestādei (EVTI) ir izdevies sevi apliecināt kā kredītreitingu aģentūru modru uzraugu Eiropas Savienībā. 2008. gadā finanšu krīze lika pievērst uzmanību kredītreitingu aģentūrām un to ietekmei uz finanšu tirgiem. Tajā laikā šīs aģentūras Eiropā darbojās vairāk vai mazāk neregulēti. To reģistrēšanai, uzraudzībai un pārraudzībai 2011. gadā tika izveidota Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestāde.

Revīzijā secināja, ka EVTI ir izveidojusi labu pamatu, tomēr tās noteikumi un pamatnostādnes vēl nav pilnīgas un saglabājas nozīmīgi riski, kas nākotnē ir jānovērš. Revīzija apliecināja, ka EVTI ir izdevies samazināt vidējo reģistrācijas procesa ilgumu, tomēr process joprojām ir sarežģīts. Lai gan kredītreitingu metodikai ir jābūt stingrai, sistemātiskai, pēctecīgai un pakļautai izvērtēšanai, EVTI uzmanība bija pievērsta lielākoties metožu stingrībai. Eurosistēmas kredītnovērtējuma sistēmas pašreizējie noteikumi nedod garantiju, ka visas EVTI reģistrētās aģentūras var vienlīdzīgi konkurēt, un tas rada divpakāpju tirgus struktūru, nostādot mazas kredītreitingu aģentūras nelabvēlīgā stāvoklī.

Revidenti sagatavoja EVTI vairākus ieteikumus attiecībā uz reģistrāciju, riska noteikšanas procesa izsekojamību, pārraudzības procesu un IT sistēmām.

- **Lai uzlabotu tehniskās palīdzības sniegšanu Grieķijai, lielāka uzmanība jāpievērš rezultātiem (19/2015).** Revīzijā pārbaudīja, vai Darba grupa Grieķijas jautājumos ir izpildījusi savu mandātu un vai Grieķijai sniegtā tehniskā palīdzība ir efektīvi sekmējusi reformu procesu. Šo darba grupu Komisija izveidoja 2011. gadā, lai atbalstītu Grieķijas ekonomikas korekciju ar plašu tehniskās palīdzības spektru.

Revidenti pārbaudīja, vai šī grupa ir izpildījusi savu mandātu un vai palīdzība ir efektīvi sekmējusi reformu. Revīzijas pierādījumus ieguva no Komisijas, pakalpojumu sniedzējiem, Grieķijas valdības departamentiem un citām ieinteresētajām personām.

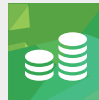
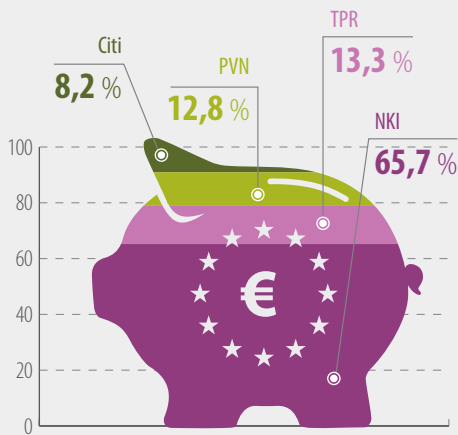
Revīzijā konstatēja, ka tehniskā palīdzība Grieķijas iestādēm bija sniegta saskaņā ar mandātu, bet tā ne vienmēr pienācīgi sekmēja reformu virzību. Nepieciešamība steidzami reaģēt nozīmēja to, ka darba grupa tika izveidota ļoti ātri, netika pilnībā analizētas citas iespējas un nebija īpaši atvēlēta budžeta. Tai nebija vienota visaptveroša stratēģiska dokumenta ne attiecībā uz palīdzības sniegšanu, ne arī prioritāšu noteikšanu.

Palīdzību sniedza pienācīgi, un kopumā tā atbilda programmas prasībām, un darba grupa izveidoja elastīgu un daudzveidīgu sistēmu palīdzības sniegšanai, taču projektu līmenī bija nepilnības.

Grieķijas Parlamenta ēka Atēnās.

Ieņēmumi

ES budžetu galvenokārt finansē ieņēmumi no triju veidu pašu resursiem. Tie ir tradicionālie pašu resursi, kas balstās uz nacionālo kopienākumu (NKI), pievienotās vērtības nodokli (PVN) un tradicionālie pašu resursi (TPR), konkrēti, muitas nodokļi par importu uz ES un cukura nodevas. ES arī saņem ienākumu nodokli no ES darbiniekiem, iemaksas no trešām valstīm konkrētām ES programmām un soda naudas no uzņēmumiem, kuri pārkāpj ES tiesību aktus un noteikumus. No šiem ieņēmumiem ir pilnībā jāsedz ES izdevumi. 2015. gadā ieņēmumi bija 141,3 miljardi EUR.

- Ar PVN saistītas krāpšanas apkarošana Kopienā: jārikojas aktīvāk (24/2015).** Šīs revīzijas mērķis bija noskaidrot, vai ES efektīvi cīnās pret krāpšanu saistībā ar PVN Kopienā. Katru gadu Eiropas Savienība zaudē no 40 līdz 60 miljardiem EUR no saviem PVN ieņēmumiem organizētās noziedzības darbību dēļ. Tā kā attiecībā uz precēm un pakalpojumiem, ko eksportē no vienas ES dalībvalsts uz citu, piemēro atbrīvojumu no PVN, noziedznieki var krāpnieciski izvairīties no nodokļu nomaksas abās valstīs. Tā rezultātā ieņēmumus zaudē kā attiecīgās valstis, tā Eiropas Savienība.

Tika konstatēti nozīmīgi trūkumi, kas norāda uz to, ka pašreizējā sistēma nav pietiekami efektīva. ES ir ieviesusi instrumentu kopumu cīņai pret krāpšanu saistībā ar PVN Kopienā, taču daži no šiem instrumentiem ir jānostiprina vai jāpiemēro konsekventāk. Lielākajā daļā apmeklēto dalībvalstu nenotiek efektīvas sasaistu pārbaudes starp muitas un nodokļu datiem; dalībvalstu nodokļu iestādes apmainās ar PVN informāciju, taču ir problēmas saistībā ar datu precizitāti, pilnīgumu un savlaicīgumu un ir vērojams administratīvo, tiesu un tiesībsardzības iestāžu sadarbības trūkums un kompetenču pārklāšanās.

Sistēmas uzlabošanai būs vajadzīga dalībvalstu, Eiropas Parlamenta un Eiropas Komisijas rīcība.

2015. gada atzinumi

ERP sekmē arī labāku ES finanšu pārvaldību, sniedzot atzinumus par priekšlikumiem jauniem vai pārskatītiem tiesību aktiem ar finanšu ietekmi. Atzinumus lūdz pārējās ES iestādes, un likumdevējas iestādes – Parlaments un Padome – tos izmanto savā darbā. Palāta var sagatavot arī dokumentus un apskatus par citiem jautājumiem pēc savas iniciatīvas.

2015. gadā Palāta sagatavoja **astoņus atzinumus** vairākās svarīgās jomās:

- Atzinums Nr. 1/2015 par grozījumu priekšlikumu regulai par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam;
- Atzinums Nr. 2/2015 par priekšlikumu grozīt Kopienas Augu šķirņu biroja finanšu noteikumus;
- Atzinums Nr. 3/2015 par priekšlikumu Vienotā noregulējuma valdes finanšu noteikumiem;
- Atzinums Nr. 4/2015 par priekšlikumu regulai par Eiropas Stratēģisko investīciju fondu (ESIF). Sīkāku izklāstu skatīt izcēlumā;
- Atzinums Nr. 5/2015 par priekšlikumu grozīt Iekšējā tirgus saskaņošanas biroja Budžeta komitejas izstrādātos noteikumus;
- Atzinums Nr. 6/2015 par priekšlikumu grozīt Vienotā noregulējuma valdes finanšu noteikumus;
- Atzinums Nr. 7/2015 par grozījumu priekšlikumu regulai par tradicionālajiem, PVN un NKI pašu resursiem, un par pasākumiem, lai izpildītu kases vajadzības;
- Atzinums Nr. 8/2015 par grozījumu priekšlikumu finanšu regulai, ko piemēro 11. Eiropas Attīstības fondam.

Atzinuma piemērs – ESIF

Reaģējot uz investīciju krišanos kopš 2007. gada, Komisija 2014. gada novembrī sāka īstenot "Investīciju plānu Eiropai". Investīciju plāna intervences loģika ir tāda, ka Eiropai ir daudz investīciju vajadzību un ekonomiski dzīvotspējīgu projektu, kam nepieciešams finansējums. Uzdevums ir produktīvi izmantot ietaupījumus un finanšu likviditāti, lai atbalstītu ilgtspējīgas darbavietas un izaugsmi Eiropā. Šim plānam nevajadzētu noslogot valstu publiskos līdzekļus vai radīt jaunu parādu. Komisija cer, ka līdz plāna pilnīgai īstenošanai varēs izveidot no viena līdz 1,3 miljoniem jaunu darbavietu nākamajos trijos gados un ka ESIF nākamajos trijos gados (2015.–2017. gadā) mobilizēs papildu (galvenokārt ilgtermiņa) ieguldījumus vismaz 315 miljardu EUR apmērā.

No šīs Komisija iniciatīvas tiek gaidīts daudz. Lai veicinātu šīs iniciatīvas panākumus, savā atzinumā Palāta vērš uzmanību uz jautājumiem, kas saistīti ar pārvaldību un tiesisko regulējumu, pārskatbildību un ārējās revīzijas kārtību, kā arī finanšu saistībām attiecībā uz publiskajām finansēm. Palāta norādīja, ka instrumentiem, kuros ES sadarbojas ar privāto sektoru, ir jānodrošina publisko līdzekļu pietiekama pārredzamība un pārskatbildība. Jānodrošina arī šo instrumentu darbības rezultātu izvērtēšana attiecībā pret finansēto darbību paredzētajiem mērķiem. Palāta uzsvēra, ka priekšlikums nebija skaidrs attiecībā uz sadarbības kārtību starp Komisiju un Eiropas Investīciju banku. Likumdevējs ir ņēmis vērā šo atzinumu Regulā (ES) Nr. 2015/1017 par ESIF.

Augsta līmeņa pasākumu un konferenču ieguldījums ES pārskatatbildībā

Rīkojot konferences par jautājumiem, kuros Palāta ir apzinājusi riskus un kuros tā var sniegt ieguldījumu ES pārskatatbildībā ar savām revīzijas zināšanām, Palāta paplašina izpratni par to, cik svarīga ir pareiza ES finanšu pārvaldība un kontrole. 2015. gadā saskaņā ar stratēģisko mērķi sadarboties ar saviem partneriem ES pārskatatbildības procesa uzlabošanai Palāta organizēja divas šādas konferences, kas aprakstītas turpmāk.

Pagājušā gada laikā Palāta savās telpās organizēja arī seminārus ar iekšējiem un ārējiem ekspertiem, lai dalītos zināšanās par jaunākajām tendencēm ES politikā un lai informētu par plānotajām revīzijām un darbu. Piemēram, oktobrī notika seminārs, kas bija veltīts kopējās lauksaimniecības politikas (KLP) reformas gaitai, un tajā piedalījās arī pārstāvji no Komisijas Lauksaimniecības un lauku attīstības ģenerāldirektorāta.

ERP konference par ES energoapgādes drošību

2015. gada 5. maijā Briselē Palāta rīkoja konferenci par ES energoapgādes drošību, sniedzot ieinteresētajām personām no ES iestādēm, dalībvalstīm, enerģētikas nozares un zinātnieku aprindām neitrālu platformu diskusijām par problēmām energoapgādes drošībai, ar ko saskaras ES.

Konferenci atklāja Palātas priekšsēdētājs *Vitor Caldeira*, un galveno uzrunu teica Komisijas priekšsēdētāja

vietnieks *Maroš Šefčovič*. Palātas locekļi *Szabolcs Fazakas* un *Phil Wynn Owen* vadīja konferenci, kura ietvēra paneldiskusijas divās galvenajās jomās: šķēršļi iekšējā enerģijas tirgus pabeigšanai un Ukrainas kā lielākā tranzīnceļa svarīgā loma Eiropas energoapgādē.

Palāta rīkoja šo konferenci tāpēc, ka ES šajā jomā sastopas ar virkni svarīgu un savstarpēji saistītu problēmu: iekšējā enerģijas tirgus attīstība, lai uzlabotu Eiropas ekonomikas konkurētspēju, klimata pārmaiņu problēmu risināšana un energoapgādes drošības uzlabošana.

Savā revīzijas darbā Palāta pievērš arvien lielāku uzmanību arī enerģētikas un klimata jautājumiem. Tā jau ir sagatavojusi īpašos ziņojumus par tādiem jautājumiem kā iekšējais enerģijas tirgus un energoapgādes drošība, energoefektivitāte un atjaunojamā enerģija. Turklāt ir plānots sagatavot vēl citus ziņojumus šajā jomā, tostarp par ES palīdzību Ukrainai un ES izdevumiem klimata jomā, kā arī vispārējā stāvokļa apskatu par enerģijas un klimata jautājumiem ES.

Palātas nolūks ir radīt pievienoto vērtību ES enerģētikas pārvaldībai un ar šo konferenci parādīt, ka tā meklē iespējas veicināt demokrātiskas debates par šiem jautājumiem.

No kreisās uz labo: *Szabolcs Fazakas*, *Maroš Šefčovič*, *Vitor Caldeira*, *Phil Wynn Owen*.

ERP konference par attīstības palīdzības nākotni

2015. gada 20. un 21. oktobrī Luksemburgā saistībā ar Eiropas gadu attīstībai, pasaules mēroga ilgtspējīgas attīstības mērķu pieņemšanu un Luksemburgas prezidentūru Eiropas Savienībā Palāta sarīkoja starptautisku konferenci par Eiropas attīstības palīdzību pēc 2015. gada.

Konferenci vadīja ERP locekle *Danièle Lamarque*, divu dienu konferenci atklāja priekšsēdētājs *Vitor Caldeira* kopā ar Luksemburgas sadarbības un humānās palīdzības ministru *Romain Schneider*, kurš uzstājās Padomes prezidentvalsts vārdā, Parlamenta Attīstības komitejas priekšsēdētāja *Linda McAvan*, attīstības komisārs *Neven Mimica* un ANO ģenerālsekretāra vietniece *Grete Faremo*. Ar šīs konferences secinājumiem iepazīstināja Luksemburgas Deputātu palātas Ārlietu un Eiropas lietu un aizsardzības komitejas priekšsēdētājs *Marc Angel*.

ES ir pasaules lielākā palīdzības sniedzēja un sadarbojas ar daudziem publiskiem un privātiem partneriem, tostarp starptautiskām organizācijām, fondiem, NVO un valstīm. Kļūst arvien svarīgāk nodrošināt atbalsta efektivitāti, pievēršot pastiprinātu uzmanību tā piešķiršanas kritērijiem un novērtējumam. Šajā kontekstā Palātai ir svarīgi uzdevumi.

Jaunie ANO ilgtspējīgas attīstības mērķi 2015.–2030. gadam ir vērienīgāki nekā iepriekšējie tūkstošgades attīstības mērķi un liek ieinteresētajām

personām “domāt un rīkoties citādi”. Konferences dalībnieki vienojās, ka attīstības palīdzība ir jāsaskaņo ar vides, enerģētikas, migrācijas un citām politikas jomām un jāpiepūlcē jaunas ieinteresētās personas.

Turklāt attīstības aģentūrām ir jāpielāgojas jaunajiem apstākļiem, kad arvien vairāk dažādojas finansēšana un finansēšanas instrumenti: inovatīvi finansēšanas instrumenti palīdz palielināt sviras efektu un tuvina finansēšanu tirgus apstākļiem, bet arī sarežģī finansēšanas lēmumus un palīdzības pievienotās vērtības novērtēšanu.

Eiropas Komisija iepazīstināja ar darbības budžeta orientāciju: tā mērķis būs skaidrāk formulēt, kā ES līdzekļi izlietojami un kādi rezultāti ir jāsasniedz. Šim nolūkam izveidotajā kopīgajā iestāžu darba grupā piedalīsies arī ERP.

Attiecības ar ieinteresētajām personām

Eiropas Parlaments un Eiropas Savienības Padome

Palātas ieguldījuma vērtība ES pārskatatbildībā lielā mērā ir atkarīga no tā, kā galvenie partneri izmanto tās darbu un darba rezultātus likumdošanas un pārskatatbildības procesā. Šie partneri ir politiskās iestādes, kas atbildīgas par ES finanšu līdzekļu izlietojuma publisko pārraudzību, proti, Parlaments, Eiropas Savienības Padome un valstu parlamenti. Saskaņā ar Palātas stratēģiju 2013.–2017. gadam īpaša uzmanība ir pievērsta darba attiecību stiprināšanai ar Parlamentu un Padomi.

Palātas priekšsēdētājs un tās locekļi uztur regulārus kontaktus ar Eiropas Parlamenta komitejām, it īpaši ar galveno partneri – Budžeta kontroles komiteju (*CONT*). 2015. gadā priekšsēdētājs *Vítor Caldeira* piedalījās divās *CONT* sanāksmēs, lai iepazīstinātu ar Palātas darba programmu un gada pārskatiem, kā arī divās Parlamenta plenārsēdēs, kur iepazīstināja ar gada pārskatiem un piedalījās diskusijās par budžeta izpildes apstiprināšanu. Pēc Palātas locekļa *Ville Itälä* iniciatīvas (viņš ir atbildīgs par attiecībām ar iestādēm) priekšsēdētājs *V. Caldeira* iepazīstināja ar Palātas 2015. gada darba programmu arī Komiteju priekšsēdētāju konferenci, lai saistībā ar Palātas

2016. gada darba programmas plānošanu uzzinātu viņu prioritārās jomas. 2015. gada oktobrī *CONT* ieradās Palātā darba vizītē un turpināja ikgadējo divpusējo sanāksmju praksi mūsu telpās Luksemburgā; Palātas pārstāvji piedalījās arī *CONT* organizētajos dalībvalstu un saņēmējvalstu apmeklējumos, proti, apmeklēja attiecīgi Grieķiju un Serbiju.

2015. gadā Palātas locekļi pārstāvēja mūsu iestādi 29 *CONT* sanāksmēs saistībā ar mūsu gada pārskatu un īpašajiem ziņojumiem. Turklāt Palātas locekļi ar deviņiem īpašajiem ziņojumiem iepazīstināja attiecīgās komitejas. Palāta sarīkoja arī kopīgu sanāksmi ar Parlamenta lauksaimniecības un vides komitejām, lai apspriestu kopīgi interesējošus jautājumus, un sāka sadarbību ar Parlamenta Izpētes dienestu nolūkā veicināt efektīvāku zināšanu apmaiņu starp revīzijas apakšpalātām un šo dienestu.

Palāta sāka vairāk sadarboties arī ar Padomi, lai attīstītu un stiprinātu attiecības starp abām iestādēm, tostarp ar tās prezidentvalstīm. Novembrī priekšsēdētājs *V. Caldeira* satikās ar *Pierre Gramegna*, Luksemburgas finanšu ministru un Ekonomikas un finanšu padomes (*ECOFIN*) priekšsēdētāju laikā, kad Luksemburga bija Padomes prezidentvalsts, lai apspriestu turpmāko rīcību saistībā ar Palātas sagatavoto 2014. gada pārskatu 2014. gada budžeta izpildes apstiprināšanas laikā. Ar 2015. gada programmu un 15 īpašajiem ziņojumiem Palāta iepazīstināja dažādas Padomes darba grupas. Turklāt Palāta iepazīstināja ar sava gada pārskata dažādām nodaļām Padomes budžeta komiteju nolūkā sniegt pamatu budžeta izpildes apstiprināšanas procedūrai.

Ikgadējā sanāksme starp ERP un Eiropas Parlamenta Budžeta kontroles komiteju.

Partnerības stiprināšana ar valstu parlamentiem un iestādēm

Iepriekšējā gada laikā Palāta cieši sadarbojās ar tās darba rezultātos ieinteresētajām personām dalībvalstīs. Tā regulāri informēja valstu parlamentus par savu darbu. Turklāt Palātas priekšsēdētājs un locekļi iepazīstināja ar gada pārskatu valstu parlamentus un iestādes lielākajā daļā dalībvalstu. Palāta arī rīkoja sanāksmes ar pārstāvjiem no valstu parlamentiem un iestādēm gan savās telpās, gan dalībvalstīs.

Palāta turpināja 2014. gadā sāktu iniciatīvu organizēt augsta līmeņa apmeklējumus ES dalībvalstīs, lai stiprinātu partnerību ar valstu iestādēm, kas atbild par ES līdzekļu pārvaldību un pārbaudēm.

2015. gada aprīlī augsta līmeņa Palātas delegācija apmeklēja Poliju, lai uzsvērtu, cik svarīga ES līdzekļiem ir publiskā sektora revīzija un pārskatatbildība, stiprinātu savu redzamību šajā aspektā un sāktu dialogu ar attiecīgajām Polijas iestādēm. Apmeklējuma gaitā notika tikšanās ar Polijas prezidentu *Bronisław Komorowski*, premjerministra kancelejas vadītāju, abām parlamenta apakšpalātām, valdības un pašvaldību struktūrām un, kas ir īpaši svarīgi, ar Polijas augstāko revīzijas iestādi. Sarunu centrā bija pārskatatbildība un publiskā kontrole, un tika pieminēts Palātas vispārējā stāvokļa apskats par ES pārskatatbildību un publiskā sektora revīzijas pasākumiem. Sanāksmes, kas tika organizētas ar Finanšu, Infrastruktūras un attīstības un Lauksaimniecības un lauku attīstības ministrijām, deva iespēju apspriest Palātas sagatavotā vispārējā stāvokļa apskatus, attiecīgo revīziju rezultātus un paraugpraksi. Delegācija apmeklēja divus ES finansētus projektus, vienu no tiem pārvaldīja valsts iestādes, bet otru – privāts labuma guvējs.

Papildus augsta līmeņa apmeklējumam Polijā tika apmeklēta arī Čehijas Republika (2015. gada jūnijā) un Bulgārija (2015. gada novembrī). Čehijas Republikā Palātas pārstāvji tikās ar Čehijas Republikas prezidentu *Miloš Zeman*, premjerministru un parlamenta pārstāvjiem. Viņi piedalījās arī parlamenta Deputātu palātas Budžeta kontroles komitejas un Ārlietu komitejas kopīgajā sēdē, kur tika apspriesti tie KLP un kohēzijas jomas revīziju rezultāti iepriekšējā plānošanas periodā, kas attiecās uz Čehijas Republiku. Šā apmeklējuma laikā Palātas pārstāvji piedalījās konferencē, kuru rīkoja Čehijas Republikas augstākā revīzijas iestāde par e-datiem un to nozīmi revīzijas nākotnē. Bulgārijas apmeklējuma laikā Palātas delegācija tikās ar Republikas prezidentu *Rosen Plevneliev*, premjerministru *Boyko Borissov*, parlamenta priekšsēdētāju *Tsetska Tsacheva* un citiem parlamenta pārstāvjiem. Viņi piedalījās arī konferencē par ārējās revīzijas lomu efektīvā publiskā sektora pārvaldībā, ar ko tika atzīmēta Bulgārijas augstākās revīzijas iestādes 135. gadadiena un 20. gada-diena kopš tās atjaunošanas.

No kreisās uz labo: ERP priekšsēdētājs *Vitor Caldeira*, Polijas ARI priekšsēdētājs *Krzysztof Kwiatkowski*, ERP loceklis no Polijas *Augustyn Kubik*.

Sadarbība ar augstākajām revīzijas iestādēm

ERP sadarbojas ar citām augstākajām revīzijas iestādēm (ARI) galvenokārt šādās struktūrās:

- **ES dalībvalstu ARI kontaktkomitejā;**
- **ES kandidātvalstu un iespējamo kandidātvalstu ARI sadarbības tīklā;**
- publiskā sektora revīzijas iestāžu **starptautiskās organizācijās**, īpaši Starptautiskajā Augstāko revīzijas iestāžu organizācijā (*INTOSAI*) un tās Eiropas reģionālajā grupā (*EUROSAI*).

ES dalībvalstu augstāko revīzijas iestāžu kontaktkomiteja

ES Līgumā prasīts, lai ERP un dalībvalstu revīzijas iestādes sadarbojas savstarpējas uzticības garā, tomēr saglabājot savu neatkarību. Palāta aktīvi sadarbojas ar ES dalībvalstu ARI kontaktkomitejā, un tas nozīmē ikgadēju sanākumi un dažādas darba grupas un tīklus, kas izveidoti, lai risinātu īpašus kopīgu interešu jautājumus.

2015. gadā Kontaktkomitejas sanākums notika Rīgā. Tajā apsprieda Eiropas Stratēģisko investīciju fondu (ESIF), pārkāpumu un krāpšanas novēršanu un apkarošanu un 2014.–2020. gada daudzgadu finanšu shēmu. Uzmanība bija pievērsta arī Vienotā uzraudzības mehānisma (VUM) jautājumiem. Kontaktkomiteja pieņēma paziņojumu par VUM pārskatbaidības un revīzijas pasākumiem, kas bija adresēts valstu parlamentiem, valdībām un attiecīgajām ES iestādēm un struktūrām. Turklāt Kontaktkomiteja apstiprināja ierosinājumus veikt paralēlas revīzijas saistībā ar VUM ieviešanu, kā arī saistībā ar struktūrfondu ieguldījumu stratēģijā “Eiropa 2020” un riskiem, kas apdraud publisko finanšu stabilitāti. 2015. gada novembrī ERP sarīkoja VII struktūrfondu darba grupas sanākumi, kuras mērķis bija vienoties par jaunas daudzpusējas paralēlas revīzijas darba plānu, lai novērtētu apmēru,

kādā ES dotācijas efektīvi sekmē stratēģijas “Eiropa 2020” ieviešanu nodarbinātības un izglītības jomā.

ES kandidātvalstu un iespējamo kandidātvalstu augstāko revīzijas iestāžu sadarbības tīkls

ERP sadarbojas ar ES kandidātvalstu un iespējamo kandidātvalstu ARI, galvenokārt ar Kontaktkomitejai līdzīga¹ sadarbības tīkla starpniecību.

2015. gadā Palāta atbalstīja sadarbības tīklu, kad tas veica paralēlu lietderības revīziju par energoefektivitāti. Šā projekta nobeiguma darbseminārs notika ERP telpās Luksemburgā 2015. gada maijā. ERP ir iesaistīta jaunu projektu sagatavošanā, tos sāks īstenot 2016. gadā, un to uzmanības centrā būs gan lietderības, gan finanšu revīzijas.

2015. gada maijā ERP pārstāvji apmeklēja Albānijas ARI izveides 90. gadadienai veltīto pasākumu. Šā apmeklējuma laikā priekšsēdētājs *V. Caldeira* satikās ar Republikas prezidentu *Bujar Nishani*.

Astoņi revidenti no ARI sadarbības tīkla piedalījās Palātas 2015. gada stažēšanās programmā.

1 2015. gada janvārī sadarbības tīklā darbojās sešas kandidātvalstis (Albānija, bijusī Dienvidslāvijas Maķedonijas Republika, Islande, Melnkalne, Serbija un Turcija) un viena iespējamā kandidātvalsts (Bosnija un Hercegovina). Kopš 2013. gada novembra Kosova* ir piedalījies sadarbības tīklā kā novērotāja.

* Šis nosaukums neskar nostājas par statusu un atbilst ANO Drošības padomes Rezolūcijai 1244 un Starptautiskās tiesas Atzinumam par Kosovos neatkarības deklarāciju.

Daudzpusēja (*INTOSAI – EUROSAI*) un divpusēja sadarbība

2015. gadā Palāta turpināja aktīvi iesaistīties *INTOSAI* un *EUROSAI* pasākumos un deva ieguldījumu it īpaši attiecīgajās darba struktūrās.

Novembrī Eiropas Revīzijas palātu apstiprināja par priekšsēdētāja vietnieci *INTOSAI* Profesionālo standartu komitejā; šis lēmums stāsies spēkā kongresā, kas notiks 2016. gada beigās (*INCOSAI*), un tas atspoguļo Palātas mērķi vēl vairāk palielināt ieguldījumu publiskā sektora revīzijas standartu noteikšanas procesā.

Palāta turpināja arī aktīvi iesaistīties *EUROSAI* valdē un darba struktūrās. Palāta ir nolēmusi lūgt, lai tās priekšsēdētāja – Ukrainas ARI – uzņemas rīkot pirmo sanākumi, kas pulcēs darba grupu, kurai uzticēta katastrofu un katastrofālu notikumu seku likvidēšanai piešķirto līdzekļu revīzija.

Palāta ir aktīvi darbojusies arī *EUROSAI* darba grupā par revīziju un ētiku, kuras mērķis ir sekmēt ētisku uzvedību un integritāti gan ARI, gan publiskās organizācijās. Darba grupas galvenais uzdevums ir pastiprināt un strukturēt ētiskas uzvedības pārvaldību ar praktiskiem un izmantojamiem līdzekļiem, lai palīdzētu augstākajām revīzijas iestādēm to ikdienas darbā.

Palāta apmeklēja piekto *EUROSAI-ARABOSAI* apvienoto konferenci, kuras uzmanības centrā bija valsts obligāciju plānu pārraudzība, un otro *Young EUROSAI* konferenci, kas dod jaunajiem revidentiem iespēju apspriest aktuālas tēmas.

Palāta piedalījās arī augstāko revīzijas iestāžu vadošajā vispasaules forumā, kura galvenā tēma bija publiskā sektora revidentu uzdevumi 2030. gadā.

Palātai ir labas divpusējas attiecības ar citām ARI. Starp 2015. gada darbībām, piemēram, var minēt Palātas delegācijas dalību starptautiskā seminārā, ko Gruzijas, Moldovas un Ukrainas revidentiem Varšavā organizēja Polijas ARI. Mūsu delegācija seminārā apsprieda Čehijas Republikas, Igaunijas, Ungārijas, Latvijas, Lietuvas un Slovākijas Republikas ARI pieredzi attīstībā un spēju veidošanā, kad tās gatavojās iestājai Eiropas Savienībā, kā arī novadīja mācības par mūsu atbilstības un lietderības revīzijas metodoloģiju.

Sadarbība ar ARI starptautiskajās salīdzinošajās izvērtēšanās

Salīdzinošā izvērtēšana ir metode, ko bieži izmanto, lai veicinātu paraugpraksi un kvalitātes nodrošināšanu. *INTOSAI* Salīdzinošo izvērtēšanu apakškomiteja atbild par Augstāko revīzijas iestāžu standartu (*ISSAI 5600*) pamatnostādņu uzturēšanu un atjaunošanu. 2015. gadā Palāta deva būtisku ieguldījumu šo pamatnostādņu pārskatīšanā, un tās tiks iesniegtas pieņemšanai 2016. gada *INCOSAI*.

Palātai turklāt ir bijusi vadošā loma Latvijas, Spānijas un Šveices ARI starptautiskajās salīdzinošajās izvērtēšanās. Latvijas ARI izvērtēšanas tvērums bija ļoti plašs un ietvēra finanšu, atbilstības un lietderības revīziju metodoloģiju un praksi, kā arī atbalsta funkciju efektivitāti. Spānijas ARI izvērtēšana, ko vadīja Portugāles ARI, arī aptvēra daudzus iestādes darbības aspektus. Šveices ARI izvērtēšanā Palāta bija vienīgais vērtētājs. Šajā izvērtēšanā ietilpa Šveices ARI stratēģijas būtiskuma vērtējums, kā arī plānošanas un kvalitātes kontroles procesi.

ERP kolēģija

ERP kolēģijā ir pa vienam loceklim no katras dalībvalsts, un katra locekļa mandāts ir seši gadi. Pēc tam, kad locekļi ir izvirzījušas attiecīgās dalībvalstis, tos ieceļ Padome pēc apspriešanās ar Eiropas Parlamentu. Līgumā noteikts, ka locekļi pilda savus pienākumus pilnīgi neatkarīgi un Eiropas Savienības vispārējās interesēs.

Locekļi ievēl priekšsēdētāju no sava vidus, un tā pilnvaru termiņš ir trīs gadi. Priekšsēdētāja un locekļu pilnvaru termiņi ir pagarināmi.

Lielākā daļa locekļu ir norīkoti piecās apakšpalātās, kurās tiek pieņemti ziņojumi, atzinumi un nostājas dokumenti, kā arī lēmumi par plašākiem stratēģiskiem un administratīviem jautājumiem. Katram loceklim ir pašam savi

uzdevumi, kas galvenokārt ir saistīti ar revīziju. Palātas locekļi koordinē attiecīgas revīzijas darba grupas, un viņiem palīdz locekļa biroja darbinieki. Ziņojumus, atzinumus vai nostājas dokumentus iesniedz apakšpalātā un/vai visā kolēģijā pieņemšanai, un pēc tam ar tiem iepazīstina Parlamentu, Padomi un citas attiecīgās ieinteresētās personas, tostarp plašsaziņas līdzekļus. Atsevišķos gadījumos un pēc locekļu iniciatīvas ar ziņojumu var iepazīstināt arī attiecīgo dalībvalstu iestādes. Atbildība par attiecībām ar iestādēm ir uzticēta Palātas loceklim *Ville Itälä*.

2015. gadā pēc tam, kad locekli bija izvirzījusi tās dalībvalsts, un pēc apspriešanās ar Eiropas Parlamentu Eiropas Savienības Padome iecēla amatā ERP locekli *Bettina Jakobsen* (Dānija). Viņas pilnvaru termiņš ir no 2015. gada 1. septembra līdz 2018. gada 28. februārim, t. i., termiņš, kas bija atlicis iepriekšējam Dānijas loceklim *Henrik Otbo*, kurš 2015. gada februārī mira pēkšņā nāvē.

ERP kolēģija 2015. gada 31. decembrī.

Eiropas Revīzijas palātas organizācijas struktūra

Priekšsēdētājs

Vitor Manuel da SILVA CALDEIRA
Portugāle

I apakšpalāta

Dabas resursu
aizsardzība un
apsaimniekošana

Augustyn KUBIK
Polija

Jan KINŠT
Čehijas Republika

Kersti KALJULAIK
Igaunija

Rasa BUDBERGYTĒ
Lietuva

Nikolaos MILIONIS
Grieķija

Bettina JAKOBSEN
Dānija

II apakšpalāta

Struktūrpolitika,
transporta un
enerģētika

Henri GRETHEN
Luksemburga

Ladislav BALKO
Slovākija

Iliana IVANOVA
Bulgārija

George PUFAN
Rumānija

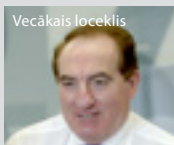
Phil WYNN OWEN
Apvienotā Karaliste

Oskar HERICS
Austrija

III apakšpalāta

Ārējās darbības

Karel PINXTEN
Beļģija

Szabolcs FAZAKAS
Ungārija

Hans Gustaf WESSBERG
Zviedrija

Danièle LAMARQUE
Francija

Klaus-Heiner LEHNE
Vācija

IV apakšpalāta

Ieņēmumi,
pētniecība un
iekšējā nozaru
politika un Eiropas
Savienības iestādes
un struktūras

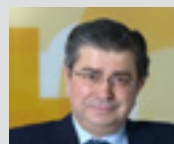
Milan Martin CVIKL
Slovēnija

Louis GALEA
Malta

Pietro RUSSO
Itālija

Baudilio TOMÉ MUGURUZA
Spānija

Neven MATES
Horvātija

Alex BRENNINKMEIJER
Nīderlande

CEAD apakšpalāta

Koordinēšana,
vērtēšana, kvalitātes
nodrošināšana
un attīstība

Igors LUDBORŽS
Latvija

Lazaros S. LAZAROU
Kipra

Kevin CARDIFF
Īrija

MIR

Loceklis, kas atbild
par attiecībām ar
iestādēm

Ville ITÄLÄ
Somija

**ERP stratēģija 2013.–2017. gadam:
nepārtraukts progress**

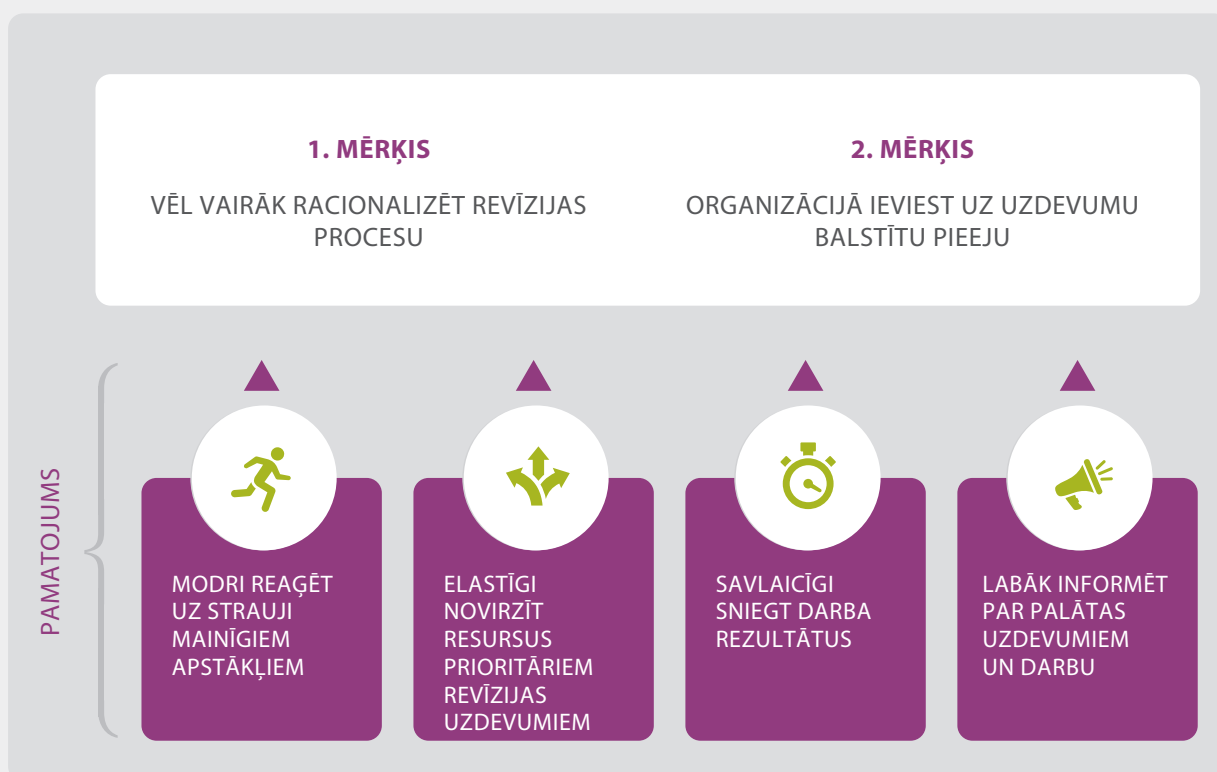
Palātas piecu gadu stratēģijas mērķis ir maksimāli palielināt sava ieguldījuma vērtību ES publiskā sektora pārskatatbildībā. Galvenās prioritātes šā mērķa sasniegšanai ir attēlotas turpmāk sniegtajā grafikā.

Daudzas šīs stratēģijas iniciatīvas jau ir īstenotas. Palāta ir paplašinājusi sava darba rezultātu diapazonu, intensificējusi attiecības ar ieinteresētajām personām, paātrinājusi revīzijas procesus un uzlabojusi veidu, kā tiek novērtēti pašu darbības rezultāti. 2015. gadā tika nolemts pārskatīt Palātas iekšējo organizāciju. Tā ir atbilde uz Eiropas Parlamenta ieteikumu saistībā ar ERP lomu nākotnē un uz ieteikumu, kas tika sniegts Palātas lietderības revīzijas 2014. gada starptautiskajā salīdzinošajā izvērtēšanā.

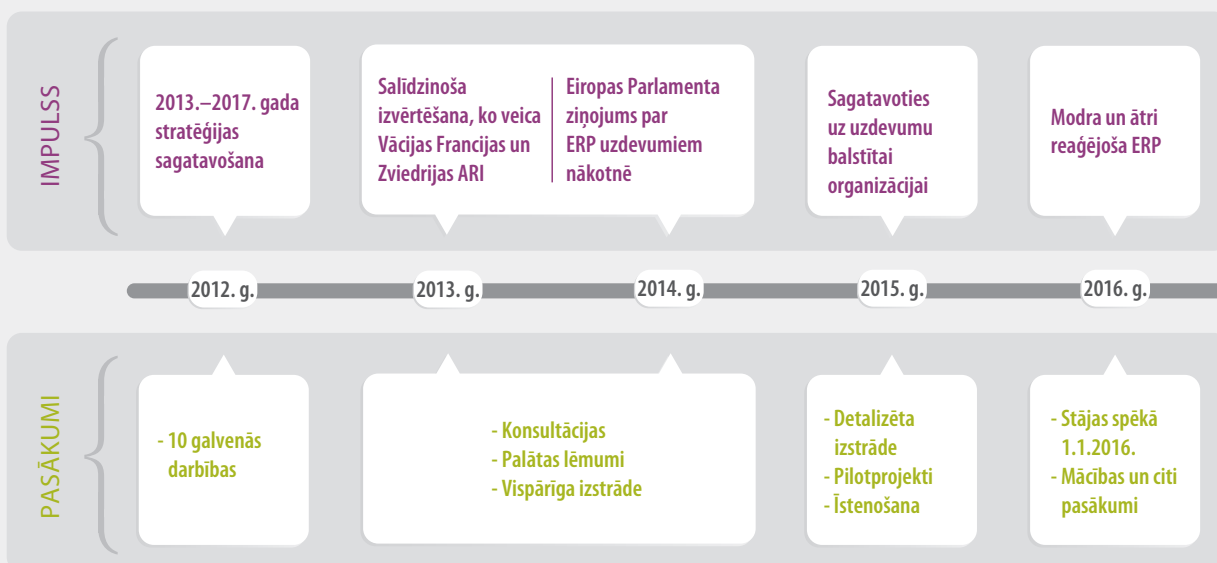
ERP stratēģiskās prioritātes 2013.–2017. gadam

ERP reforma

LAIKA GRAFIKS

Modri reaģēt uz strauji mainīgajiem apstākļiem

Palāta ir izstrādājusi jaunu darba plānošanas procesu, kas dod iespēju plānot paredzamo darbu, pamatojoties uz visai iestādei nozīmīgām prioritātēm un visaptverošu riska novērtējumu. Tagad, plānojot darbu, tiek regulāri ņemts vērā ieinteresēto personu viedoklis, lai sagatavotie ziņojumi būtu pēc iespējas noderīgi. Palātas priekšsēdētājs un tās locekļi, kuriem palīdz loceklis, kurš atbildīgs par attiecībām ar iestādēm, iepriekš apspriežas ar ES ieinteresētajām personām, tostarp ar Eiropas Parlamenta komitejām.

Elastīgi novirzīt resursus prioritāriem revīzijas uzdevumiem

Darbinieki ir organizēti elastīgās un konkrētiem darbuzdevumiem paredzētās grupās, nevis nodaļās, un viņus var vieglāk piesaistīt prioritāriem darbuzdevumiem. Tas nozīmē, ka tagad mēs norīkojam "pareizo cilvēku pareizajam darbam" un tādējādi liekam lietā viņa prasmes un potenciālu. Reforma arī vienkāršoja iestādes vadību: nodaļu vadītāji ir kļuvuši par atbildīgajiem vadītājiem un daļa vadības pienākumus sava direktora pakļautībā, nodrošinot kvalitāti un izmantojot savu pārraudzības pieredzi. Palāta ir pastiprinājusi savas specializētās zināšanas revīzijas jomās un ieviesusi zināšanu apmaiņas rīkus, lai turpmāk vēl vairāk uzlabotu zināšanu pārvaldības procesu.

Savlaicīgi sniegt darba rezultātus

Palāta ir racionalizējusi savas revīzijas procedūras un vienkāršojusi uzdevumu pārvaldību tā, lai darba rezultātus varētu sniegt laikus. Pēdējos gados tā ir pastāvīgi saīsinājusi vidējo laiku, kas vajadzīgs īpašo ziņojumu sagatavošanai, un šī reforma palīdzēs to vēl vairāk saīsināt. Tas ir īpaši svarīgi līdz ar jaunās Finanšu regulas stāšanās spēkā.

Labāk informēt par Palātas uzdevumiem un darbu

Palāta ir pārplānojusi savu gada pārskatu, lai atspoguļotu daudzgadu finanšu shēmas kategorijas, un tādējādi to ir vieglāk izmantot un uztvert. Tagad tas sniedz ziņas par lielākajām izdevumu jomām daudzgadu tvērumā, kā arī par darbības rezultātiem. Palāta ir kāpinājusi arī savu komunikāciju un pastiprinājusi attiecības ar ieinteresētajām personām, tostarp pieņēmusi darbā runaspersonu.

Mūsu pārvaldība

Darbības rezultātu novērtēšana

Kopš 2008. gada ERP ir piemērojusi **galvenos rezultātu rādītājus (GRR), lai informētu vadību** par to, kāda ir virzība uz Palātas mērķu sasniegšanu, lai atbalstītu lēmumu pieņemšanu un lai ieinteresētās personas informētu par darbības rezultātiem. Šie rādītāji atspoguļo gan mūsu prioritātes, gan darbību, gan arī apliecina pārskatatbildību un to, ka esam profesionāla revīzijas iestāde.

Rādītāji ir paredzēti, lai izmērītu būtiskākos elementus, kas attiecas uz darba kvalitāti un ietekmi, īpašu uzmanību pievēršot galveno ieinteresēto personu viedoklim, un to, cik efektīvi un lietderīgi Palātas izmanto savus resursus. 2013.–2017. gada stratēģijas periodam šie rādītāji tika atjaunināti.

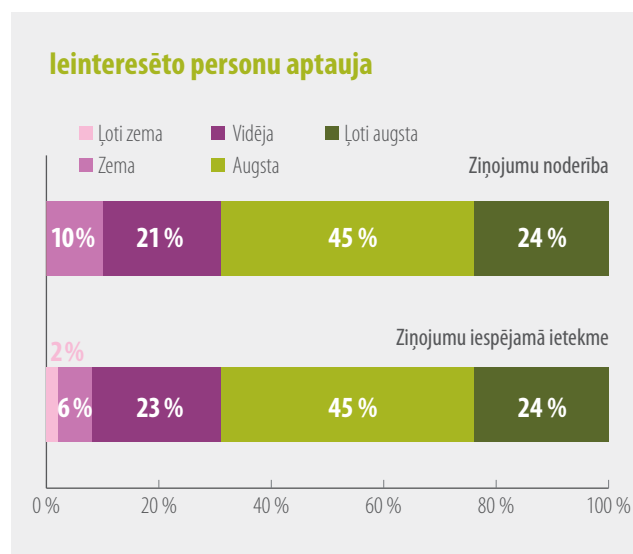
Palātas darba kvalitāte un ietekme

Savu ziņojumu kvalitāti un ietekmi ERP vērtē, pamatojoties uz ieinteresēto personu aptaujām, ekspertu ziņojumiem un uz ES finanšu pārvaldības uzlabošanai sniegto ieteikumu pēcpārbaudēm. Turklāt Palāta seko līdzī atspoguļojumam plašsaziņas līdzekļos.

Ieinteresēto personu aptauja

Mēs uzaicinājām galvenās Palātas darba rezultātos ieinteresētās personas – Eiropas Parlamenta Budžeta kontroles komiteju un Budžeta komiteju, Padomes Budžeta komiteju, galvenās revidētās vienības Komisijā un ES aģentūrās un ES augstāko revīzijas iestāžu vadītājus – novērtēt 2015. gadā publicēto ziņojumu **noderīgumu un ietekmi** piecu punktu skalā no ļoti zemas līdz ļoti augstai.

Atbildes liecina, ka **90 %** respondentu vērtē ERP ziņojumus kā noderīgus savā darbā (2014. gadā – 94 %), bet **92 %** uzskata, ka tiem ir ietekme (2014. gadā – 91 %).

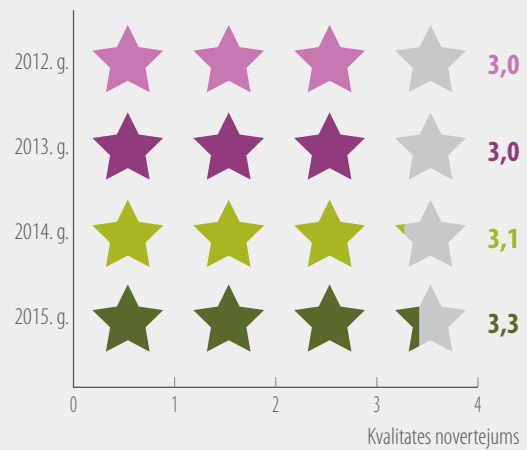
Mūsu pārvaldība

Ekspertu vērtējums

Katru gadu neatkarīgi ārēji eksperti veic ERP ziņojumu izlases satura un izklāsta kvalitātes novērtējumu. 2015. gadā eksperti vērtēja četrus īpašos ziņojumus un 2014. gada pārskatus. Viņi novērtēja ziņojumu un pārskatu dažādo aspektu kvalitāti četru punktu skalā – no “ļoti vāja” (1) līdz “augsta kvalitāte” (4).

Ekspertu novērtējums 2015. gadā bija augstākais pagājušajos četros gados gan attiecībā uz ziņojumiem, gan pārskatiem, un vidēji tas bija 3,3.

ERP ziņojumi ekspertu vērtējumā

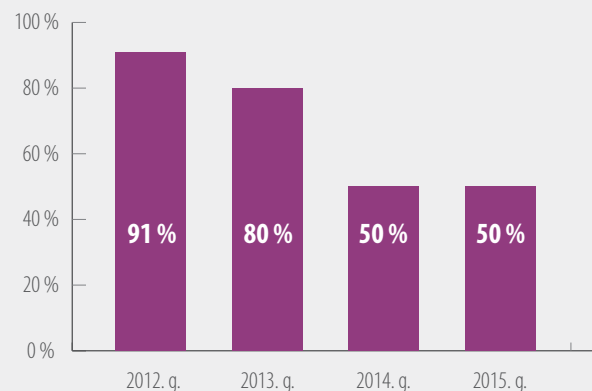

Ieteikumu pēcpārbaude

Palātas galvenais ieguldījums ES finanšu pārvaldības uzlabošanā ir ieteikumi, kas revīzijas ziņojumos sniegti Komisijai un citām revidētajām vienībām. Daži ir ātri īstenojami, bet citiem vajadzīgs ilgāks laiks, jo tie ir kompleksi.

Palāta sistemātiski uzrauga, cik lielā mērā revidētās vienības ir īstenojušas ieteikumus. Līdz 2015. gada beigām bija īstenoti 73 % no vairāk nekā 600 ieteikumiem, kas bija sniegti 2012.–2015. gadā. Salīdzinot ar 2011.–2014. gadā sagatavotajiem ieteikumiem 2014. gadā īstenošanas īpatsvars ir pieaudzis par 69 %.

ERP ieteikumu īstenošana atkarībā no to sniegšanas gada

Atspoguļojums plašsaziņas līdzekļos

Palātas publicitātes rādītāji atspoguļo tās ietekmi plašsaziņas līdzekļos. Šie rādītāji ir saistīti ar stratēģisko mērķi palielināt informētību par mūsu iestādi, mūsu darba rezultātiem, revīzijas konstatējumiem un formulētajiem secinājumiem.

2015. gadā Palāta apzināja aptuveni 3400 tiešsaistes rakstu saistībā ar īpašajiem ziņojumiem, gada pārskatiem un iestādi kopumā. No tiem 54 % attiecās uz revīzijas ziņojumiem, bet pārējie uz iestādi un tās darbu kopumā. 2015. gadā Palātas gada pārskatu atspoguļojums plašsaziņas līdzekļos bija gandrīz divas reizes lielāks nekā 2014. gadā. Turpretim īpašo ziņojumu atspoguļojums salīdzinājumā ar 2014. gadu samazinājās, lielā mērā tāpēc, ka plašsaziņas līdzekļiem bija ļoti liela interese par vienu konkrētu minētā gada ziņojumu (ES finansētās lidostu infrastruktūras (21/2014), kas bija minēts vairāk nekā 800 rakstos).

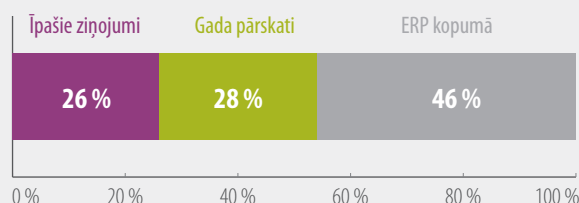
Resursu lietderīgs un efektīvs izlietojums

Palāta vērtē savu resursu izlietojuma lietderību un efektivitāti atkarībā no spējas īstenot darba programmu, veikt savlaicīgas revīzijas un nodrošināt darbinieku profesionālo kompetenci.

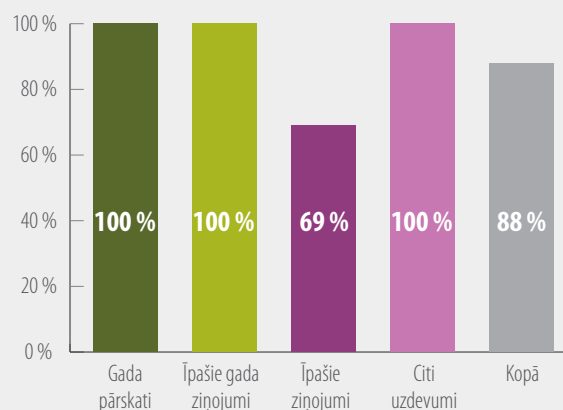
Darba programmas īstenošana

Palāta plāno savu revīzijas darbu un citus uzdevumus darba programmā, un tās īstenošanas uzraudzība notiek visu gadu. 2015. gadā programmu īstenoja 88 % apmērā. Tika sagatavoti visi paredzētie gada pārskati un īpašie gada ziņojumi, bet no īpašajiem ziņojumiem, salīdzinot ar ļoti vērienīgo plānu, tika sagatavoti 69 %. Pārējie aizkavējās tāpēc, ka vajadzēja iegūt vairāk pierādījumu vai radās neparedzēti sarežģījumi, un to pabeigšana pārceļta uz 2016. gada sākumu. Tie galvenokārt attiecas uz jaunām vai inovatīvām revīzijām, kuru pabeigšana objektīvi prasa vairāk laika. Palātas reformu projekts, kura attīstību mēra sadaļā "citi uzdevumi", ir virzījies uz priekšu, kā plānots.

Plašsaziņas līdzekļos skartās tēmas

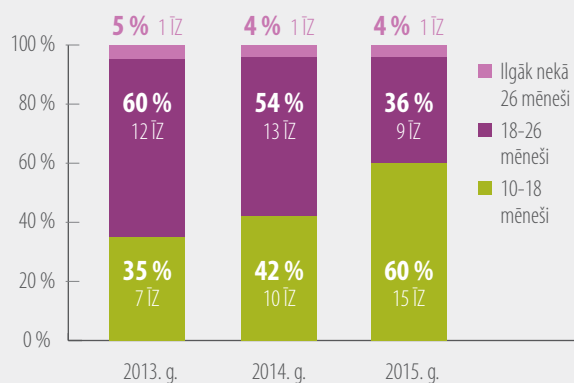
ERP 2015. gada darba programmas izpilde

Īpašo ziņojumu sagatavošana

Lai īpašajiem ziņojumiem būtu ietekme, tie ir jāgatavo laikus. Pēdējos gados ir izdevies saīsināt revīzijas ziņojumu sagatavošanai vajadzīgo laiku, lielā mērā pateicoties Palātas 2013.–2017. gada stratēģijas iniciatīvām. 2015. gadā 25 īpašie ziņojumi tika sagatavoti vidēji 17 mēnešos (2014. gadā – vidēji 19 mēnešos), un pirmo reizi tas ir noticis 18 mēnešu laikā. Palāta turpmāk centīsies vēl vairāk samazināt īpašo ziņojumu sagatavošanas laiku, it īpaši, lai atbilstu jaunajam principam, kas ieviests pārskatītajā Finanšu regulā.

2013.–2015. gada īpašo ziņojumu sagatavošanas ilgums

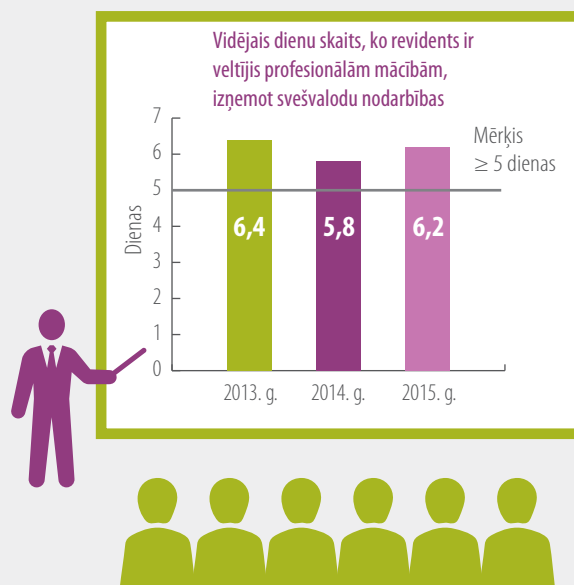

Profesionālās mācības

Saskaņā ar Starptautiskās Grāmatvežu federācijas publicētajām vadlīnijām Palāta cenšas nodrošināt katram revidentam vidēji 40 stundu (piecu dienu) ilgas profesionālas mācības, neskaitot svešvalodu nodarbības.

Palāta atkal pārsniedza mērķi attiecībā uz revidentu profesionālajām mācībām, un tas liecina, cik liela nozīme tiek piešķirta personāla attīstībai. Ja ņem vērā arī svešvalodu nodarbības, 2015. gadā revidenti mācībās pavadīja vidēji 9,4 dienas.

Profesionālo mācību dienas revidentam gadā

Cilvēkresursi

Darbinieku sadalījums

Palāta turpināja samazināt darbinieku skaitu par 1 % gadā piecu gadu periodā (2013–2017), kā noteikts 2013. gada decembra leštāžu nolīgumā par budžeta disciplīnu un pareizu finanšu pārvaldību.

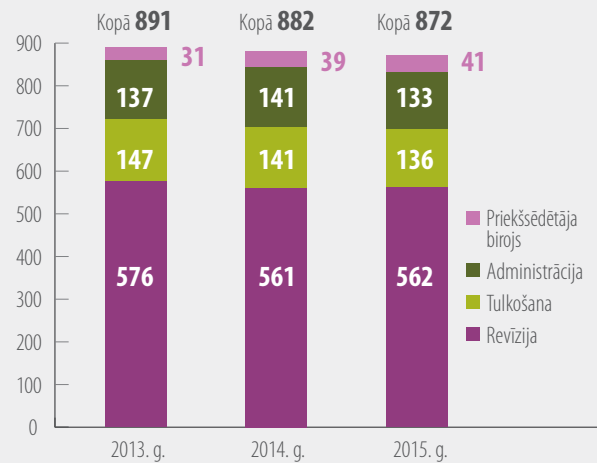
Rezultātā 2015. gadā darbinieku skaits tika samazināts no 882 līdz 872 ierēdņiem un pagaidu darbiniekiem (izņemot locekļus, līgumdarbiniekus, norīkotus valstu ekspertus un praktikantus). Revīzijas darbā ir iesaistīti 562 darbinieki, tostarp 113 strādā locekļu birojos.

Pieņemšana darbā

Palātas darbiniekiem ir akadēmiskā un profesionālā pieredze ļoti dažādās jomās, un par viņu darba kvalitāti un motivāciju liecina iestādes tiešie rezultāti. Palātas darbā pieņemšanas politika saskan ar pārējo ES iestāžu vispārējiem principiem un nodarbināšanas nosacījumiem, un Palātā strādā gan pastāvīgi nodarbināti ierēdņi, gan darbinieki ar līgumiem uz noteiktu laiku. Atklātos konkursus uz amata vietām Palātā organizē Eiropas Personāla atlases birojs (EPSO).

2015. gadā Palāta pieņēma 63 darbiniekus: 30 ierēdņus, 17 pagaidu darbiniekus, 11 līgumdarbiniekus, 4 norīkotus valstu ekspertus un 1 konsultantu. Tā nodrošināja prakses vietas 74 universitāšu absolventiem uz laiku no trīs līdz pieciem mēnešiem. 2015. gada 31. decembrī iestādē bija brīvas tikai 15 amata vietas (1,7 % no kopējā amata vietu skaita).

ERP darbinieku sadalījums 2015. gada 31. decembrī

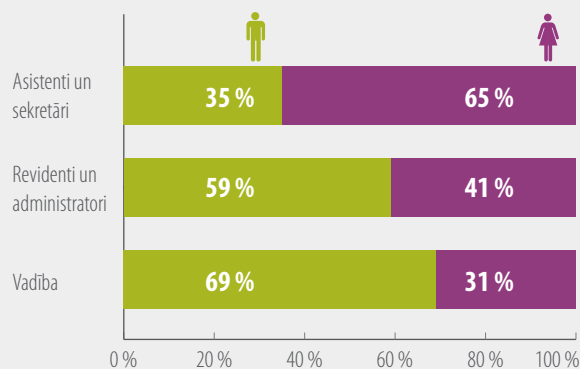
Dzimumu līdzsvars

Palāta īsteno vienlīdzīgu iespēju politiku cilvēkresursu pārvaldības un darbā pieņemšanas jautājumos. Jau vairākus gadus tajā strādā vienāds skaits vīriešu un sieviešu.

Pievienotajā diagrammā parādīta vīriešu un sieviešu procentuālā attiecība dažāda līmeņa amatos 2015. gada 31. decembrī, un pēdējos gados tā ir saglabājusies stabila.

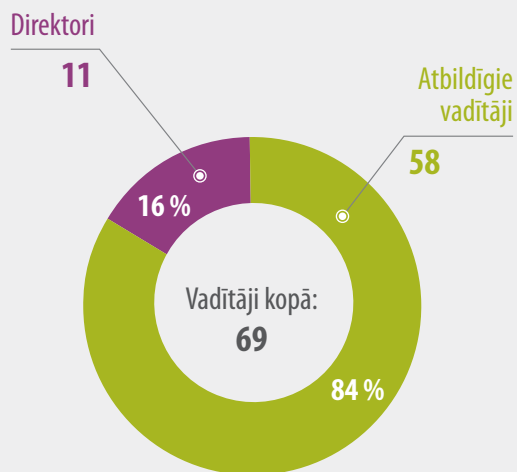
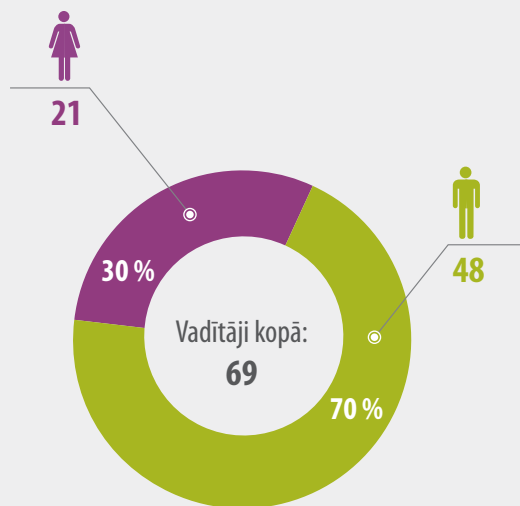
Palātas vienlīdzīgu iespēju rīcības plāna mērķis ir panākt dzimumu līdzsvaru visos līmeņos. Pēc pēdējās darbā pieņemšanas 50 % no visiem darbiniekiem AD5–AD8 līmeņos ir sievietes (2014. gadā – 48 %). Līdz ar augstākās un vidējās vadības nomainīšanos sagaidāms, ka nākotnē pieaugs sieviešu skaits AD līmeņos.

Dzimumu līdzsvars atbilstoši pienākumiem

Vadītāji pēc valstspiederības un dzimuma 2015. gada 31. decembrī

Valstspiederība*	Direktori	Atbildīgie vadītāji
BEĻĢIJA	1	3
BULGĀRIJA	0	1
ČEHIJAS REPUBLIKA	0	1
DĀNIJA	0	2
VĀCIJA	1	7
IGAUNIJA	0	1
ĪRIJA	1	2
GRIEĶIJA	1	2
SPĀNIJA	1	7
FRANCIJA	1	10
HORVĀTIJA	0	1
ITĀLIJA	0	3
KIPRA	0	0
LATVIJA	0	1
LIETUVA	1	1
LUKSEMBURGA	0	0
UNGĀRIJA	0	1
MALTA	0	1
NĪDERLANDE	0	2
AUSTRIJA	0	1
POLIJA	0	2
PORTUGĀLE	0	3
RUMĀNIJA	0	1
SLOVĒNIJA	0	1
SLOVĀKIJA	0	1
SOMIJA	0	1
ZVIEDRIJA	0	1
APVIENOTĀ KARALISTE	4	7

* Dalībvalstis minētas protokolā norādītajā secībā.

Vecuma struktūra

Aktīvā dienesta darbinieku vecuma struktūra 2015. gada 31. decembrī liecina, ka 52 % Palātas darbinieku ir 44 gadi vai mazāk.

No 69 direktoriem un atbildīgajiem vadītājiem 32 cilvēkiem (46 %) ir 55 gadi vai vairāk. Tas nozīmē, ka augstākā vadība nākamajos 5–10 gados atjaunosies, jo gados vecākie vadītāji aizies pensijā.

Atbalsta dienesti

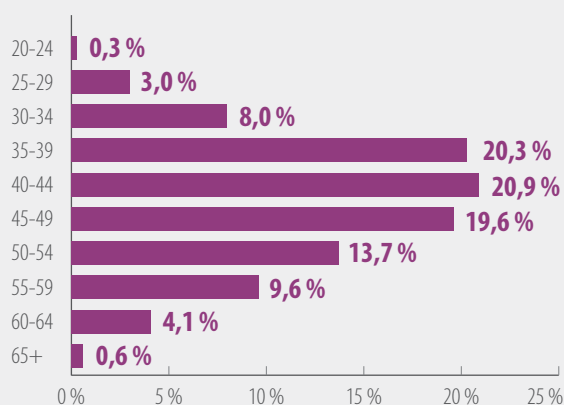
Profesionālās mācības

Revidenta profesija prasa pastāvīgi mācīties, lai varētu sekot līdzi notikumiem profesionālajā jomā un apgūt jaunas prasmes. Turklāt apstākļi, kādos Palātai jāveic revīzijas, nozīmē, ka darbiniekiem vajadzīgas labas svešvalodu zināšanas.

2015. gadā katrs Palātas darbinieks apmeklēja profesionālās mācības vidēji 7,3 dienas. Valodu kursi kopējā mācību apjomā turpina samazināties. 2015. gadā tie bija 35 %, salīdzinot ar 43 % 2014. gadā.

Palātas galvenie pasākumi profesionālo mācību jomā attiecas uz mācību programmas modernizēšanu un plašāku sadarbību ar mācību resursiem gan ES iestāžu sistēmā, gan ārpus tās. Ir uzsākta sadarbība ar Lotringas Universitāti (Nansi, Francijā), lai nodrošinātu pēcdiploma

Vecuma struktūra

studijas "Publisko organizāciju un politikas virzienu revīzija" un programmu maģistra grāda iegūšanai "Publisko organizāciju pārvaldība".

Palāta turpināja sadarbību ar Eiropas Komisiju, kas rīko valodu kursus tās darbiniekiem, un ar Eiropas Administrācijas skolu, kura palīdzēja organizēt vispārējo prasmju apmācību un "ERP apmācības dienu". Turklāt arvien paplašinās piedāvāto kursu diapazons, kurā tiek iekļauti specializēti e-mācību kursi un jaukta veida mācības. Tāpat kā iepriekšējos gados tika organizētas iekšēju un ārēju speciālistu prezentācijas par norisēm revīzijas jomā vai tēmām, kas saistītas ar mūsu revidentu darbu. Visbeidzot, mēs ieviesām "Darba rezultātu atzinības balvu" – īpašas mācības ārpus mūsu iestādes –, ko piešķirt darbiniekiem, kuri neieņem vadošus amatus.

Tulkošana

Tulkošana ir revīzijas atbalsta darbība, kas ļauj iestādei pildīt tās pamatzdevumu un sasniegt komunikācijas mērķus. 2015. gadā tulkošanas darba kopējais apjoms bija lielāks nekā jebkad – gandrīz 200 000 lapu jeb par gandrīz 3 % vairāk nekā 2014. gadā. Aptuveni 99 % tulkojumu tika pabeigti laikā.

Papildus ikdienas darbam tulkotāji nodrošināja lingvistisko atbalstu 26 revīzijas apmeklējumos uz vietas visā ES, kā arī tulka pakalpojumus iekšējos pasākumos un sanāsmēs. Turklāt viņi sniedza atbalstu sākotnējo apsvērumu un īpašo ziņojumu sagatavošanā, un tas stiprināja viņu iesaisti Palātas pamatdarbībā, proti, revīzijas procesā.

2015. gadā tulkošanas darbplūsmas pārskatīšanas rezultātā un saskaņā ar Palātas reformu Tulkošanas direkcija optimizēja savu struktūru, apvienojot asistentus. Direkcijas uzsāktais vērienīgais projekts *GroupShare* radīs būtiskus uzlabojumus, vēl vairāk racionalizējot asistentu grupas darbu, dodot iespēju palielināt efektivitāti un automatizāciju, kā arī saskaņos darba paņēmienus valodu grupās.

Informācijas tehnoloģijas

2015. gadā Informācijas tehnoloģiju direkcijas darbs bija vērsts uz administratīvās informācijas sistēmu pielāgošanu, lai palīdzētu sekmīgi īstenot Palātas reformu, un uz gatavošanos zināšanu pārvaldības jomas attīstībai, lai atbalstītu ERP jauno organizācijas struktūru.

Turklāt tika ieviestas visas lietojumprogrammas funkcijas ticamības deklarācijas un lietderības revīzijām un ar tām saistītajiem ziņojumiem, lai sagatavotu revīzijas dokumentēšanas rīka *Assyst2* pilno versiju, tādējādi pabeidzot šo lielo projektu. Palāta sāka izmantot jauno revīzijas pārvaldības sistēmu (*AMS*), un tajā ir sagatavoti vairāk nekā 300 plāni un deklarēti un uzraudzīti 180 revīzijas uzdevumi.

Pilnveidojot iepriekšējos gados izveidotos mobilitātes tehniskos pamatus (*Wi-Fi* tīkla pieejamība visās telpās, klēpjatori visiem darbiniekiem), direkcijas uzmanības centrā pašlaik ir vispārēja mobilitāte, kas paredz piekļuvi jebkadam saturam no jebkuras vietas jebkurā laikā un no jebkuras ierīces. Šis projekts, kura mērķis ir nodrošināt, lai darbinieki var piekļūt Palātas informācijai no jebkuras ierīces, sekmēs iestādes darbības nepārtrauktību un ieguvumus efektivitātes un lietderības jomā. Visi IT risinājumi tika izstrādāti un ieviesti, vienlaikus nodrošinot drošu un nepārtrauktu iestādes darbību, un galvenās sistēmas bija pieejamas par 99,82 %.

Administrācija un telpas

Finanšu un atbalsta direkcijas uzdevums ir gādāt par pienācīgiem resursiem, pakalpojumiem un telpām, kas ļautu Palātai īstenot tās virsuzdevumu un sasniegt stratēģiskos mērķus. Turklāt šī direkcija nodrošina vajadzīgo finansējumu, iekšējo kontroli un uzskaites mehānismus visu ERP darbību atbalstam. Arī 2015. gadā direkcijas uzmanības centrā bija turpmāka darbības lietderības un ekonomiskuma uzlabošana.

Ņemot vērā ārkārtas situāciju pēc novembrī notikušajiem teroristu uzbrukumiem Parīzē un pēc tam ārkārtas situāciju Beļģijā, Palāta ir pastiprinājusi drošības pasākumus un publiskā iepirkuma procedūrās iegādājusies nepieciešamo drošības aprīkojumu. Informācija par mūsu publisko iepirkumu ir pieejama Palātas tīmekļa vietnē (eca.europa.eu).

Ēkas

Pašlaik Palātai pieder trīs ēkas ("K1", "K2" un "K3"), un tā ir nelielas telpas IT negadījumu seku novēršanas centram līdz ar sanāksmju telpu. Palāta arī ir no Eiropas Parlamenta trīs birojus Briselē un biroju Strasbūrā.

Lai nodrošinātu savas ēku politikas rentabilitāti, Palāta ņem vērā trīs faktoros: izdevīgums īpašuma vai īres gadījumā, dzīves cikla izmaksas un sadarbība starp iestādēm.

Izstrādājot un īstenojot savu ēku politiku, kā jau visās Palātas darbības jomās, mēs tiecamies izvirzīt un sasniegt augstākos pārredzamības un pārskatatbildības standartus.

Vides vadības un audita sistēma (EMAS)

EMAS ir Eiropas Komisijas izveidots vadības instruments, kas paredzēts uzņēmumiem un citām organizācijām, lai tās novērtētu un uzlabotu savus darbības rezultātus vides aspektā, kā arī ziņotu par tiem.

Palāta sāka izstrādāt vides vadības sistēmu² 2014. gadā saskaņā ar Eiropas EMAS standartu, kas aprakstīts Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada regulā³. Palātas mērķis ir iegūt EMAS sertifikāciju līdz 2016. gada beigām. 2015. gadā EMAS projekts pārvirzījās uz priekšu saskaņā ar izstrādāto plānu.

2 EMAS projektu ERP sāka 2013. gada jūlijā.

3 Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 25. novembra Regula (EK) Nr. 1221/2009 par organizāciju brīvprātīgu dalību Kopienas vides vadības un audita sistēmā (EMAS).

Finanšu informācija

ERP saņem finansējumu no Eiropas Savienības vispārējā budžeta. Tās budžets veido apmēram 0,087 % no ES kopējiem izdevumiem un 1,51 % no kopējiem administratīvajiem izdevumiem. 2015. gadā budžeta izpildes kopējais īpatsvars bija 98,68 %.

2015. gada budžeta izpilde

2015. FINANŠU GADS	Galīgās apropriācijas	Saistības	izlietojums % (saist./apropr.)	Maksājumi
1. sadaļa. Iestādē strādājošie				(tūkst. EUR)
10 – Iestādes locekļi	10 171	10 054	99 %	9 978
12 – Ierēdņi un pagaidu darbinieki	94 517	94 118	99 %	94 072
14 – Citi darbinieki un ārējie pakalpojumi	4 651	4 559	98 %	4 502
162 – Komandējumi	3 600	3 162	88 %	2 620
161 + 163 + 165 – Citi izdevumi, kas saistīti ar iestādē strādājošajiem	2 819	2 753	98 %	1 903
1. sadaļas starpsumma	115 758	114 646	99 %	113 075
2. sadaļa. Ēkas, mēbeles, iekārtas un dažādi darbības izdevumi				
20 – Nekustamais īpašums	4 143	4 140	99 %	2 071
210 – Informātika un telekomunikācijas	8 557	8 557	100 %	3 940
212 + 214 + 216 – Kustamais īpašums un saistītie izdevumi	1 110	1 081	97 %	768
23 – Kārtējie administratīvie izdevumi	421	332	79 %	260
25 – Sanāksmes un konferences	717	634	88 %	467
27 – Informācija un publicēšana	2 200	1 756	80 %	1 330
2. sadaļas starpsumma	17 148	16 500	96 %	8 836
Kopā	132 906	131 146	98 %	121 911

2016. gada budžets

2016. gada budžets ir par 1,94 % lielāks nekā 2015. gada budžets.

2016. gada budžets

BUDŽETS	2016. g. (tūkst. EUR)	2015. g. (tūkst. EUR)
1. sadaļa. Iestādē strādājošie		
10 – Iestādes locekļi	10 885	10 291
12 – Ierēdņi un pagaidu darbinieki	98 881	97 420
14 – Citi darbinieki un ārējie pakalpojumi	4 876	4 301
162 – Komandējumi	3 600	3 700
161 + 163 + 165 – Citi izdevumi, kas saistīti ar iestādē strādājošajiem	2 559	2 669
1. sadaļas starpsumma	120 801	118 381
2. sadaļa. Ēkas, mēbeles, iekārtas un dažādi darbības izdevumi		
20 – Nekustamais īpašums	2 911	3 080
210 – Informātika un telekomunikācijas	7 347	7 152
212 + 214 + 216 – Kustamais īpašums un saistītie izdevumi	882	785
23 – Kārtējie administratīvie izdevumi	439	426
25 – Sanāksmes un konferences	706	717
27 – Informācija un publicēšana	2 401	2 365
2. sadaļas starpsumma	14 686	14 525
Kopā	135 487	132 906

Revīzija un pārskatatbildība

Budžeta izpildes apstiprināšanas procedūra

Palātai piemēro budžeta izpildes apstiprināšanas procedūru tāpat kā pārējām ES iestādēm. 2015. gada aprīlī Eiropas Parlaments paziņoja Palātas ģenerālsēkretāram, ka ERP budžeta izpilde attiecībā uz 2013. finanšu gadu ir apstiprināta, un tas nozīmē, ka mūsu pārskati par 2013. gadu ir slēgti un apstiprināti.

Palāta ir rūpīgi izanalizējusi visus jautājumus, kas radās budžeta izpildes apstiprināšanas laikā saistībā ar mūsu revīzijas un pārvaldības pienākumiem, un ir attiecīgi rīkojusies, tostarp arī īstenojot reformu. Par veiktajiem turpmākajiem pasākumiem Palāta ir paziņojusi Eiropas Parlamentam.

Iekšējā un ārējā revīzija

ERP iekšējā revīzija

Iekšējās revīzijas dienests konsultē par risku pārvaldību, sniedzot atzinumus par pārvaldības un iekšējās kontroles sistēmu kvalitāti. Turklāt šis dienests sniedz ieteikumus, kā uzlabot Palātas darbību izpildē un veicināt pareizu finanšu pārvaldību. Tas arī palīdz darbā ārējiem revidentiem, kuru uzdevums ir apliecināt mūsu iestādes pārskatus. Visbeidzot, iekšējās revīzijas dienests sniedz informāciju par nozīmīgiem riskiem un iestādes pārvaldības jautājumiem.

Iekšējās revīzijas dienesta darbību uzrauga revīzijas komiteja, kurā ir trīs Palātas locekļi un ārējs eksperts. Komiteja regulāri uzrauga iekšējās revīzijas darba programmā noteikto dažādo uzdevumu izpildes gaitu. Tā nodrošina arī iekšējās revīzijas dienesta neatkarību.

2015. gadā iekšējās revīzijas dienests sagatavoja īpašus ziņojumus par tādiem stratēģiskiem jautājumiem kā, piemēram, izmaiņas Palātas sagatavotajā gada pārskatā, 2013.–2017. gada stratēģijas īstenošanas starpposma novērtējums un pēcpārbaude par to, kā ir īstenoti salīdzinošās novērtēšanas un Eiropas Parlamenta ieteikumi. Papildus tam, ņemot vērā iekšējās revīzijas dienesta 2014. gada ieteikumus stiprināt iekšējās kontroles ciklu, ir atjaunināta informācijas drošības sistēma un oficiāli apstiprināta esošā riska pārvaldības sistēma un pamatnostādnes. Iekšējās revīzijas dienests uzraudzīja jauno pamatnostādņu īstenošanu un nodrošināja, lai tā ieteikumi tiktu ņemti vērā.

Palāta katru gadu ziņo Parlamentam un Padomei par iekšējās revīzijas rezultātiem.

ERP ārējā revīzija

Palātas gada pārskatus revidē neatkarīgs ārējais revidents. Tas ir svarīgs aspekts, kas nodrošina to, ka ERP attiecībā uz sevi piemēro tos pašus pārredzamības un pārskatatbildības principus, kurus tā piemēro revidējamajām vienībām. Ārējā revidenta "PricewaterhouseCoopers Sàrl" ziņojums par Eiropas Revīzijas palātas 2014. gada finanšu pārskatiem tika publicēts 2015. gada 15. septembrī.

Ārējā revidenta atzinumi par 2014. finanšu gadu

Par finanšu pārskatiem

“Uzskatām, ka šie finanšu pārskati sniedz patiesu priekšstatu par Eiropas Revīzijas palātas finanšu stāvokli 2014. gada 31. decembrī, kā arī par tās finanšu rezultātiem un naudas plūsmām minētajā datumā slēgtajā finanšu gadā atbilstoši noteikumiem Padomes 2012. gada 25. oktobra Regulā (ES, Euratom) Nr. 966/2012 par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam, un Komisijas 2012. gada 29. oktobra Deleģētajā regulā (ES) Nr. 1268/2012 par Finanšu regulas piemērošanas noteikumiem.”

Par resursu izlietojumu un kontroles procedūrām

“Balstoties uz šajā ziņojumā aprakstīto darbu, mūsu uzmanības lokā nenonāca nekas tāds, kas liktu domāt, ka visos būtiskajos aspektos un pamatojoties uz iepriekš aprakstītajiem kritērijiem

- ERP piešķirtie resursi nav izlietoti tiem paredzētajiem mērķiem,
- ieviestās kontroles procedūras nesniedz garantijas, kas vajadzīgas, lai nodrošinātu finanšu darbību atbilstību piemērojamajiem normatīvajiem aktiem un noteikumiem.”

Pilnvarotā kredītrīkotāja paziņojums

60

Es, apakšā parakstījies Eiropas Savienības Revīzijas palātas ģenerālsekretārs, kā pilnvarotais kredītrīkotājs

- paziņoju, ka šajā ziņojumā iekļautā informācija ir pilnīga un precīza, un
- apliecinu, ka man ir pamatota pārliecība par to, ka
  - šajā ziņojumā aprakstītajām darbībām piešķirtie resursi ir izlietoti tiem paredzētajam mērķim un saskaņā ar pareizas finanšu vadības principu;
  - ieviestās kontroles procedūras sniedz vajadzīgās garantijas attiecībā uz pakārtoto darījumu likumību un pareizību un nodrošina pienācīgu rīcību gadījumā, kad ir izteikta apsūdzība krāpšanā vai kad ir aizdomas par krāpšanu, un
  - pārbaužu izmaksas un ieguvumi ir samērīgi.

Šī pārliecība balstās uz manu spriedumu un informāciju, kas ir manā rīcībā, proti, uz pastarpināti pilnvaroto kredītrīkotāju ziņojumiem un deklarācijām, uz iekšējā revidenta ziņojumiem un uz ārējā revidenta ziņojumiem par iepriekšējiem finanšu gadiem.

Apliecinu, ka man nav zināms nekas tāds, kas šeit nav paziņots, bet kas varētu kaitēt iestādes interesēm.

Luksemburgā, 2016. gada 25. februārī

ģenerālsekretārs
Eduardo Ruiz García

KĀ PASŪTĪT ES IZDEVUMUS

Bezmaksas izdevumi

- Viens eksemplārs:
ar *EU Bookshop* starpniecību (<http://bookshop.europa.eu>).
- Vairāk nekā viens eksemplārs vai plakāti/kartes:
Eiropas Savienības pārstāvniecībās
(http://ec.europa.eu/represent_lv.htm),
Eiropas Savienības delegācijās valstīs, kas nav ES dalībvalstis
(http://eeas.europa.eu/delegations/index_lv.htm),
ar *Europe Direct* dienesta starpniecību
(http://europa.eu/europedirect/index_lv.htm)
vai piezvanot uz tālruņa numuru 00 800 6 7 8 9 10 11 (zvanišana bez maksas no jebkuras vietas Eiropas Savienībā) (*).

(*) Informāciju sniedz bez maksas, tāpat arī lielākā daļa zvanu ir bezmaksas (izņemot dažus operatorus, viesnīcas vai taksofonus).

Maksas izdevumi

- Ar *EU Bookshop* starpniecību (<http://bookshop.europa.eu>).

Turpmāk minēto fotoattēlu izmantošanai vai reproducēšanai atļauja jālūdz tieši autortiesību īpašniekam:

© EU 2015, avots: ERP, 1. lpp. (3. fotoattēls), 2. lpp., 5. lpp.; ERP ēku arhitekti: *Jim Clemes* (2004. g. un 2013. g.) un *Paul Noël* (1988. g.).

© *Najwyższa Izba Kontroli (NIK)*, 38. lpp. / fotoattēls: *Krzysztof Andrzejewski*.

Attiecībā uz turpmāk uzskaitītajiem fotoattēliem reproducēšana ir atļauta, ja tiek norādīts autortiesību īpašnieks, avots un fotogrāfa vārds (ja minēts):

© EU 2015, avots: ERP, 1. lpp. (1. fotoattēls), 4., 8., 16., 23., 25., 31., 35., 36., 37., 41. un 42. lpp.;

© EU 2015, avots: EP – Audiovizuālais dienests / fotoattēli: *Stephanie Lecocq*, 1. lpp. (2. fotoattēls); *Geneviève Engel*, 10. lpp.;

© EU 2015, avots: EK – Audiovizuālais dienests / fotoattēli: *Maciej Szkopanski*, 20. lpp. (1. fotoattēls); *Shlamov Vano*, 26. lpp.;

© EU 2014, avots: EK – Audiovizuālais dienests / *Etienne Ansotte*, 19. lpp. (2. fotoattēls); *Denis Lovrovic*, 17. lpp. (1. un 2. fotoattēls) un 20. lpp. (2. fotoattēls);

© EU 2013, avots: Eiropols, 14. lpp.; avots: ERP, 24. lpp.;

© EU 2012, avots: EK – Audiovizuālais dienests / fotoattēls: *Nikolay Doychinov*, 18. lpp.;

© EU 2011, avots: EK – Audiovizuālais dienests / fotoattēls: *Anoek De Groot*, 22. lpp.;

avots: ERP, 32. lpp.;

© EU 2009, avots: EK – Audiovizuālais dienests / fotoattēli: *Melinda Bodo*, 21. lpp.;

© EU 2008, avots: EK – Attīstības un sadarbības ĢD – *EuropeAid*, 13. lpp.;

© EU 2001, avots: EK – Audiovizuālais dienests, 33. lpp.;

© EU 1999, avots: EK – Attīstības un sadarbības ĢD – *EuropeAid*, 29. lpp.;

© EC 1995, avots: EK – Audiovizuālais dienests / fotoattēls: *Estkip* kokapstrādes uzņēmums *Jöhvi*, 27. lpp.;

© EU, avots: ERP, 19. lpp. (1. fotoattēls) un 28. lpp.

EIROPAS
REVIZIJAS
PALĀTA

Publikāciju birojs